

St. I. C. C. C.
Regina
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 644

vineri 19 ianuarie 1962

8 pagini 25 bani

In fața hărții lumii elevii școlii medii „Mihail Eminescu” comentează cu însuflețire ultimele evenimente prezentate în cadrul informărilor politice săptămînale

24 Ianuarie

24 ianuarie 1859 marchează una din cele mai importante pagini din istoria patriei noastre. În această zi a avut loc Unirea Țării Românești cu Moldova și crearea statului nostru național.

Ideea unității politice a poporului român este foarte veche. Atît cronicarii, cît și Dimitrie Cantemir au vorbit despre ea. Această idee apare și în Regulamentul Organic și în planul conjurației confederative a lui Leonte Radu din 1839. În 1841, cînd s-a încercat contopirea celor două țări surori sub domnia lui Mihail Sturdza s-a manifestat de asemenea, pregnant această idee, iar în 1848, românii din Țara Românească, Moldova și Transilvania au luptat pentru ca o dată cu înlăturarea feudalismului, să obțină unitatea și libertatea națională.

patelor Rusia a luptat să o înfăptuiască. Interesele Rusiei țariste de a slăbi Imperiul Otoman coincideau cu interesele Țărilor Romine care, prin slăbirea Imperiului Otoman, își puteau redobîndi independența. Recenta lucrare a istoricului sovietic V. N. Vinogradov „Rusia și Unirea Principatelor Romine” bazată pe un bogat material documentar, mai ales provenind din arhiva Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S., dovedește atitudinea favorabilă a Rusiei față de Unirea Țărilor Romine în perioada 1858-1859. Istoricul american T. W. Riker este nevoit să recunoască că „Rusia fu cea care, înaintea tuturor, avu hotărît meritul de a fi venit în ajutorul cauzei naționale în Principate”. Franța, de asemenea, a sprijinit Unirea, deoarece urmărea formarea unui stat — tampon la gurile Dunării între cele trei imperii — rus, turc, austriac — stat pe care însă să l pună sub controlul ei politic și economic.

La Congresul de la Paris se obține hotărîrea ca, prin delegați ai tuturor claselor sociale, întruniți în Divanuri ad-hoc, poporul român să fie consultat în problema Unirii.

În Moldova, înfruntînd prigoana sălbatică dezlănțuită de caimacimii Balș și Voghiorici, care erau sprijiniți din afară de Turcia, Austria și Anglia, unioniștii duc o largă propagandă în favoarea Unirii. La această luptă participă activ și pedagogii. Astfel profesorul Nicolae Turculeț este dintre primii unioniști arestați, deoarece în casa lui se întruneau partizanii Unirii. Istoricul burghez A. D. Xenopol arată că arestarea profesorului Turculeț și încă a unui uniunist, Cuparencu „...provoacă în Iași o indignare nemaipomenită și era aproape să aducă o mișcare turburătoare”.

La Birlad este destituit pentru activitate în favoarea Unirii profesorul Popescu, iar la Fălticeni, profesorul Nicolae Verdeanu. Aceeași soartă o au și profesorii B. Galian din Huși, I. Horticaneanu din Piatra Neamț etc. cărora li s-a făgăduit reîncaadrarea „numai dacă nu vor mai umbla după unire”. O figură reprezentativă în acest sens în Divanul ad-hoc din Țara Românească a fost deputatul învățător Tănase Constantin, fiu de

Lector univ. NICOLAE CIACHIR
candidat în științe istorice

(Continuare în pag. 2-a)

FAȚĂ ÎN FAȚĂ

Cunosc un tînăr elev în clasa X-a sau a XI-a. Cunosc și familia lui. E un tînăr voinic, frumuseț, harnic. Fără să fie întîiul, trece printre elementele frunțase din clasa lui. Conștiințos la învățătură, cu purtări corecte, nu lasă de dorit nici la teorie și nici la practică. Are sarcini obștești pe care și le îndeplinește satisfăcător. Pe linie ideologică, stăpînește bine cît învață la școală și ce prinde din ziare și reviste. Un băiat bun după părerea multora, dar...

Îl întîlnesc, în orele sale libere, îmbrăcat în vestiminte ciudate: haina lăbărțată și lungă, de parcă nu se mai sfîrșește, pantalonii care se subțiază în cioc de pînie, pînă la glezne, cămașa cu guler răsfrînt de vreo două degete, cu o funtă împrumutată parcă din recuzita unui circ.

Nu e ceva scandalos, dar, parcă, un pic alături. Tînărul e și sportiv. Nu face parte decît din echipa școlii dar e gata să te informeze cu precizie de toate performanțele și de la noi și din altă parte. Fiîndcă părinții i-au cumpărat un pic-up, ascultă și muzică clasică și reține titlurile și autorii, în schimb are plăcile celor mai noi și extravagante dansuri, fredonează crîmpeie din cele mai multe. E în stare să te informeze de întreg repertoriul și reușitele oricărui cîntăreț celebru de muzică ușoară. Dansează cu multă eleganță orice dans. Nu i e greu să prîndă figuri noi, chiar și pe cele mai rău reputeate.

cumpănește să aleagă între cariera de chimist sau de medic. Oricare i se pare potrivită dacă își va cîștiga existența lui și a familiei pe care o va întemeia și dacă-i va asigura buna dispoziție de care s-a bucurat și se bucură pînă acum.

Familia, în special mama, sînt mîndri de un asemenea fecior reușit, după părerea lor.

Va deveni acesta un om nou? Dar... să vă povestesc și despre un alt băiat. E elev în clasa a VIII-a la o școală dintr-un oraș mic de provincie. Are 15 ani și învață bine la fizică, matematici și chimie. Era de 10 ani cînd s-a trezit în el pasiunea pentru astronomie. La 12 ani, și-a fabricat un telescop cu sticle de ochelari, care îi da totuși posibilitatea să observe cerul. La 13 ani, și-a pus în gînd să-și construiască un refractor, dar, șlefuiind discurile de sticlă, s-a tăiat la încheietura mîinii drepte și a rămas o vreme cu degetul mare anchilozat. În clasa a VIII-a, a studiat cursul de astronomie de clasa a X-a, din scoarță pînă în scoarță, și s-a hotărît să se facă astronom. Căzîndu-i în mînă cartea unui astronom despre cum se fabrică un telescop cu refracție, s-a apucat din nou să-și facă un telescop, după indicațiile din această carte. Negăsind în comerț sticle optice, s-a gîndit, la început, să-și fabrice oglinzi din geamuri.

A făcut fel de fel de încercări, șlefuiind ore nenumărate, dar n-a reușit. Atunci a rugat pe astronomul cu care intrase în corespondență să-l ajute. Acesta i-a trimis două discuri de sticlă la dimensiunile cerute.

Deși în toată examenelor, n-a încetat să-și pregătească oglinzile. După ce și-a terminat examenele cu mențiunea „foarte bine”

După fel de fel de calcule și combinații a reușit s-o scoată la capăt. A izbutit să-și construiască un tub octoedric, șasiul etc. Fratele său, turnător, i-a fabricat cadrul pentru oglinzi și o axă. Totul mergea bine, cînd s-a întîmplat o catastrofă.

După ce argintase unul din discuri, l-a scufundat prea în grabă în apă caldă și a crăpat.

În disperarea ce l-a cuprins, firea lui de copil l-a trădat. Împărtășind prietenului său mai mare, astronomul, nenorocirea întîmplată, a inventat că o pisică

PETRE DRĂGOIESCU
Președintele Consiliului superior al școlilor

(Continuare în pag. 2-a)

CÎȚI SÎNT?

Printre cei care-și cîdau cartea la fișier era și un puști care abia ajungea la sertarul cu litera G. În sfîrșit a găsit ceea ce căuta.

— Tovarășă bibliotecară, vreau să-mi dai cartea „Din lumea celor care nu cuvîntă”.

Sorin dorea să citească neapărat cartea lui Emil Gilleanu. Astăzi tovarășa învățătoare Georgeta Zara a citit elevilor din clasa a III-a cîteva fragmente din carte și copiilor le-a plăcut foarte mult.

...Două săli spațioase ai căror pereți sînt plini de rafturi cu cărți. Privesc îndelung la rafturile acestea. Rînduite frumos una după alta, sînt în el peste 6300 de cărți. Romane de autori cla-

sici și contemporani, volume de poezii, de teatru, cărți de aventuri, romane științifico-fantastice, nenumărate cărți de basme, de povestiri pentru cei mici. Cele mai multe se vede că nu mai sînt noi. Cite sute de degete le-au răsfoit oare, ciși ochi s-au aplecat asupra lor sorbindu-le cu nesăț rîndurile? Dacă le-ăs scoate din rafturi, teancul lor ar fi foarte mare.

Cititorii lor sînt elevii ai Școlii de 8 ani nr. 10 din noul cartier Floreasca.

Lui Gheorghe Nicolae din clasa a VII „B” îi plac mult romanele în care se vorbește despre lupta partizanilor.

Pe colegul său Ovidiu Malei

il pasionează însă romanele științifico-fantastice.

Multe pagini îi-ar trebui ca să vorbești despre cititorii acestei școli. Printre cititorii bibliotecii am găsit mulți care aveau trecut pe fișe, numai de cînd a început anul școlar, cite 20-25 de cărți. Și pasiunea, dragostea aceasta pentru cărți, pentru citit este sădită de învățătorii și profesorii școlii din clipa în care copilul de clasa a I-a învață să deslușească slovele abecedarului.

★
Cîți sînt? Îi număr cu ochii fără să mă observ. Mulți. Și fele și băieți. Așteaptă răbdători la ușa bibliotecii pentru a împrumuta noi cărți.

(Urmare din pag. 1-a)

clăcași de pe moșia Izvoarele din districtul Olt, cunoscut prin atitudinea lui dărză încă din timpul revoluției din 1848.

Documentele timpului arată că majoritatea învățătorilor de la sate erau partizanii Unirii și vedeau în ea un prilej ca țărani să scape de iobăgie.

Ca urmare a luptei duse de masele populare, la 5 ianuarie 1859 a fost ales domn în Moldova, Alexandru Ioan Cuza. Pentru prima dată, scria consulul Franței, Victor Place, s-a săvârșit o alegere fără să se cheltuiască un singur galben, arătând în continuare că „alegerea colonelului Cuza este victoria deplină a ideilor înaintate și liberale, iar vechiul sistem de corupție și-a trăit traiul”. A doua zi, după alegerea lui Cuza în Moldova, corpul didactic din Iași prezintă o adresă de felicitare noului domnitor. În adresă se arată că „corpul profesoral... își va pune toată silința pentru a împlini cu demnitate misiia lui”.

La 24 ianuarie sub presuncea maselor populare, Alex. Cuza este ales domn și în Țara Românească, înfăptuindu-se astfel actul Unirii, care a constituit un pas însemnat pe calea progresului.

Ziaristul rus Eliștin, martor ocular al evenimentelor, arată că: „Țările Române, după secole de subjugare și suferințe, vor păși înainte, iar 24 ianuarie va fi într-adevăr una din zilele istorice și de tradiție pentru ambele principate”. Uriașă a fost bucuria poporului când a aflat despre reușita Unirii. „Să trăiască Cuza” a răsunat ca un ecou în inimile poporului român — scria ziarul „Romînul”, referin-

du-se la entuziasmul populației bucureștene. Nu se mai auzea în toată capitala decât cele mai vii demonstrații de bucurie. „Să trăiască Cuza, viitorul nostru stăpînitor”. D. Bolintineanu, manifestându-și încrederea în viitorul țării scria: „Țara nu mai este moșia caimacamului și a domnilor, și românii nu mai sînt turmele lor și ale vătafilor lor nerușinați”.

Reformele înfăptuite de Cuza, M. Kogălniceanu și alți conducători progresiști, împotriva voinei majorității reacționare a Adunării, au contribuit la dezvoltarea statului național român. Printre aceste reforme s-a numărat și reforma învățămîntului din 1864, care a avut menirea de a da școlii din cele două țări romine o organizare unitară. A. D. Xenopol arată că înainte de Cuza învățămîntul era „mai mult pe hîrnie decât pe cunoaștere și pe învățarea nepregătîți, cei mai mulți ircovnici, neavînd școală, nici locuință, nici cărîi”.

Cu toate că pe baza reformei din 1864 s-au obținut unele realizări în domeniul învățămîntului, lipsa de manuale, de locuri, de cadre ca și greutățile materiale ale elevilor au împiedicat mult dezvoltarea școlii noastre.

Un învățămînt profund democratic a fost realizat de abia în anii puterii populare. În ansamblul măsurilor menite să înfăptuiască construcția socialismului în țară Reforma învățămîntului din 1948 reprezintă un moment de bază al revoluției noastre culturale. Ea a dus la ridicarea școlii noastre pe o treaptă înaltă deschizîndu-i perspectiva unor mari realizări.

A apărut „NATURA” revistă a Societății de științe naturale și geografie din R.P.R.

Seria Biologie nr. 6, 1961

În paginile acestui număr se publică:

— Conferința pe țară a Societății de științe naturale și geografie din R.P.R. (din: 21—23 aprilie 1961).

— La rubrica „Studii și Cercetări” apar:

— Aero-fotograma aplicată la studiul și cartarea pajiștilor naturale de dealuri și coline din sud-estul R.P.R. — de Ev. Pușcariu-Soroceanu, A. Grîneanu, I. Sănduleac și M. Popovici.

— Grădina botanică de la Nișita (U.R.S.S.) — de A. Kovacs și Ștefan Pall.

— Giberelinele — de Em. Ilescu.

— Experiențele profesorului dr.

Daniele Petrucci de fecundare și dezvoltare a embrionului uman în afara organismului.

— Din viața lilieciilor — de E. Dumitrescu.

— Principiile organizării Grădini zoologice din București — de D. Radu și M. Cociu.

— La rubrica „Metodică și Lucrări practice” se publică articolele: — Predarea diferențiată a cunoștințelor agricole — de P. Stănculescu.

— Lucrări practice de anatomie și fiziologie care se pot efectua în școli — de I. Voichin.

Revista mai cuprinde rubricile „Note”, „Pentru tinerii naturaliști”, „Recenzii și informații”, „Din activitatea S.S.N.G.”.

CONCURS

Se aduce la cunoștința celor interesați că la Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași sînt vacante și vor fi ocupate prin concurs următoarele posturi didactice:

1. Profesor la catedra Irigații și desecări, disciplinele „Irigații și desecări” și „Exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare”, poziția XVIII/1.

2. Conferențiar la catedra Anatomie și fiziologie animală disciplina „Fiziologia animală”, poziția XVI/4.

3. Conferențiar la catedra Zootehnie generală și alimentație, disciplina „Zootehnie specială”, poziția XI/3.

4. Conferențiar la catedra Fito-tehnie, disciplina „Agricultură generală și Fito-tehnie”, poziția XVII/2.

5. Conferențiar la catedra Matematici, disciplina „Analiză matematică și algebră”, poziția XVIII/1.

6. Conferențiar la catedra Matematici, disciplinele „Geometria analitică și diferențială” și „Matematici superioare”, poziția XVII/2.

7. Conferențiar la catedra Matematici, disciplina „Matematici superioare”, poziția XVIII/2.

„Construcții ingineresti pentru îmbunătățiri funciare”, poziția XIX/1.

9. Conferențiar la catedra Mecanică și construcții, disciplinele „Curs general de construcții”, „Geotehnică și fundații”, poziția XIX/3.

Candidații care doresc să participe la concurs vor prezenta la Rectoratul Institutului următoarele acte: o cerere adresată Rectorului Institutului; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este de una lună de la data prezentei publicații.

Concursul va avea loc la Insti-

Zeci de modele de cele mai diverse tipuri stau la dispoziția viitorilor cuceritori ai văzduhului, care-și fac inițierea în cercul de aeromodelism al Palatului pionierilor din Capitală.

FAȚĂ ÎN FAȚĂ

(Urmare din pag 1-a)

s-a urcat pe polița unde-și pusese la uscat lentila și i-a trîntit-o pe podele... De ce a crezut el că o minciună îi slujea mai bine scopurile, nu știu. Destul că și-a dat îndată seama că a făcut o faptă urîtă și mărturisindu-și greșala, într-o scrisoare ulterioară, și rugîndu-se să fie iertat, a obținut un nou disc de sticlă. În sfîrșit telescopul a fost terminat. Nu mărea decât de 105 ori, dar tînrul reușea acum să observe cerul cu mai multă claritate. O nemulțumire începu totuși să-l frămînte — gîndul că alte multe secrete ale cerului le-ar putea prinde, dacă ar avea lentile care să mărească de 200, de 300, de 350 de ori. Îi pare rău, în același timp, că folosește singur acest instrument și se gîndește să-l pună la dispoziția școlii.

Poate s-ar putea înjgheba un grup de observatori și de la alte școli, la care să se adînture adulții și cine știe dacă nu s-ar ajunge să se înființeze și o secție a societății de astronomie.

După 6 luni de muncă îndrîjnită acest elev, cu telescopul fabricat de el, hoinărind pe cer, descoperă în aglomerația stelară a pleidelor, o cometă nouă care a fost recunoscută de oamenii de știință ca atare și purtînd în revistele de specialitate numele lui.

Iată, așa dar, doi tineri, dar o singură problemă: care din doi merge pe drumul realizării lui ca om nou? Fără îndoială că cel de-al doilea îndreptățește toate speranțele, cu toate că, însingurat cum se găsește, în pasiunea lui absorbantă, n-ar fi rău să fie tras și pe linia vîrstei lui. Umanitatea lui reală îl împinge, e drept, către interesele colectivelor.

Cel dintîi ni se pare flusturatic. Nu-l pasionează încă nimic. Lunecă peste toate, fără să-l rețină ceva. Se ține doar într-o bună dispoziție, meschină, egoistă, care nu-i dă nici o satisfacție deplină.

Este aceasta o poziție deliberată și mai ales definitivă? Mă îndoiesc. E mai mult un răsfațat. Încercuit de atmosfera călduță a familiei și a unui grup de prieteni, tînrul e rupt, deocamdată de contactul cu actualitatea vieții largi a societății. E ceea ce scapă adeseori atenției noastre, a educatorilor, și scapă de mai multe ori familiilor dezorientate.

Prima datorie a unui tînr este să intre în actualitate, pentru a prinde esența contemporaneității, manifestările noi în condițiile căroro își va înjgheba personalitatea. Schimbarea radicală a soar-

tei omului contemporan, datorită mărețului proces al trecerii omeniirii de la capitalism la socialism este caracteristica acestei actualități. Lichidarea exploatarii omului, de către om, intrarea în stăpînirea bogățiilor societății și apariția unor noi relații de producție au eliberat pe om de cătușele care-i strîbeau ființa și-i împiedicau dezvoltarea și i-a dat curs liber să se realizeze multilateral în ansamblul tuturor cerințelor de viață și de cultură ale celor ce muncesc, constituie adevăratul conținut al vieții personale și principala sferă de activitate în care un tînr se poate afirma și câștiga acele trăsături care caracterizează pe omul nou. Siguranța pe care o are azi, orice om al muncii că factorul proprii sale dezvoltări materiale și morale este munca sa personală, dă muncii un caracter uman, o nobleță care inspiră entuziasm și acte de eroism. Stimulată și înălțată continuu de avîntul științei și tehnicii puse amîndouă în slujba întregii societăți, munca, legată de interesele individuale, dar subordonată intereselor colective, creează posibilități pentru atingerea unui nivel de viață materială și spirituală nemăintîlnită. Om nou este acela care își axează actele vieții sale pe această linie de dezvoltare a vieții colective.

Politica Partidului Muncitoresc Român, pusă în slujba fericirii poporului, creează neîncetat condiții favorabile pentru dezvoltarea și ridicarea omului. Oamenii muncii au înțeles că această politică este întruchiparea năzuințelor lor de viață și răspund chemărilor partidului cu un entuziasm și asemenea acte eroice care constituie mîndria bilanțului de realizări epocale din țara noastră, prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R. și explică avîntul pe care hotărîrile Congresului l-au declanșat pe linia îndeplinirii mărețelor sarcini ale planului de șase ani și ale planului de perspectivă. Nenumărate inițiative, angajamente și realizări înaintate de termen și cu procente mari în toate sectoarele economiei, bogata afluență de inovații, interesul crescut și urmărirea pasionată a ridicării nivelului tehnic al producției, setea de știință și încadrarea în toate formele culturii la orașe și în sate, neînduplecarea, exigența față de sine și față de alții dovedesc existența unui număr impresionant de oameni noi care fac lege din realizările lor.

Introdus în această ambianță clocotitoare de forță și de creație, intrat în contemporaneitatea istoriei care se făuresc sub ochii săi și orientat pe linia perspectivei ce se deschide prin victoria deplină a socialismului în țara noastră și trecerea ulterioară la comunism, orice tînr se va încorda, cerîndu-și partea sa de efort, dreptul său de a participa la istoria vremii în care trăiește. Va deveni om nou prin cunoașterea vremii lui, dar mai ales prin participarea activă la rezolvarea sarcinilor ei istorice. Niciodată școala și familia n-au avut în față probleme de educație de un asemenea nivel, deci și o mai mare răspundere socială.

Pe linia sa de dezvoltare continuă, școala a intrat în actualitatea din fabrici și de pe ogoare și înarmează tinerele generații cu toate virtuțile unor constructori zeloși ai societății. Familia trebuie să învețe de la școală, să respecte rînduiele ei, liniile ei de dezvoltare. Pentru aceasta, să cultive interesele copiilor pentru știință și cultură, să le întărească încrederea în oameni și în posibilitățile lor nemăsurate, să le facă înțeles sensul larg umanist al politicii partidului și a muncii pline de abnegație a oamenilor muncii care o urmează și o realizează, să-i deprindă cu răspunderea lor față de marea socială, să-i deprindă cu exigența față de ei înșiși și față de valorile societății, să nu le mini-malizeze eforturile, dar nici să le exacerbeze, ci să le dovedească, și prin exemplul propriu, că efortul este legea adevăratei personalități.

Interesele familiilor coincid cu cele ale societății pe linia ascendentă a întîrii acesteia care se răsfrînge nemijlocit în bunăstarea tuturor. Această orientare mai bine pe părinți în munca lor educativă. Nu mai e vorba acum de pregătirea unei cariere, ci de un loc de muncă avîntată, în care să se afirme și să se dezvolte o forță reală, o capacitate creatoare, o adevărată personalitate.

Rămîi în afara vieții dacă devii un om nou. A fi om nou e o velleitate, ci o necesitate vitală. A pregăti pe un tînr să devină om nou, înseamnă a-l pregăti pentru viața contemporană. Succesul tău personal nu e posibil decât în mersul înainte al tuturor cu care te întâlnești la veșnicul capăt de vreme, în lărgirea comună.

Tinerețea vieții trebuie să se confunde cu tinerețea vremii mărețe pe care o trăim și omul nou, dacă vom fi atenți, va apărea ca o consecință firească.

A apărut nr. 1./1962 al revistei „ÎNDRUMĂTORUL CULTURAL”

Articolul de fond, intitulat: „Munca cultural-educativă la nivelul sarcinilor planului de stat pe 1962”, înfățișează pe larg felul cum trebuie să fie subordonată activitatea cultural-educativă a sindicatelor, obiectivelor economice stabilite de partid pentru anul care a început.

Intr-un editorial, revista subliniază însemnătatea hotărîrilor celui de al V-lea Congres Sindical Mondial care a avut loc la Moscova în decembrie 1961.

sate cuprind grupajul „În ajutorul directorului de cămin cultural”. Sub acest titlu un număr de activiști sindicali descriu felul cum au organizat manifestări culturale pe teme legate de sarcinile colectivizării agriculturii, întăririi economico-organizatorice a G.A.C. și creșterii producției agricole, în lumina indicațiilor și recomandărilor făcute la Consfătuirea pe țară a țăranilor colectivizști. Revista mai publică articole despre asigurarea in-

conferințe, despre însemnătatea folosirii vizitelor în G.A.C. pentru educarea țăranimii în spirit colectivist și continuă discuția cu tema: „Să contribuim la ridicarea tuturor gospodăriilor colective la nivelul celor fruntașe”.

Numeroase pagini din acest număr sînt dedicate celui de al III-lea Festival bienal de teatru „I. L. Caragiale”. Pentru îmbogățirea repertoriului echipelor au apărut în revistă piesele de teatru: „Logodna” de Paul E-

EDUCAȚIA COMUNISTĂ A ELEVILOR

DEZBATERE ORGANIZATĂ DE COMITETUL ORĂȘENESC P. M. R. BUCUREȘTI

Educația comunistă a elevilor din școlile Capitalei a constituit tema unei consfătuiri organizate recent de Comitetul orașenesc de partid București. Au participat conducătorii școlilor, numeroase cadre didactice, reprezentanți ai M. I. C., și ai departamentelor tutelare de școli, secretari și activiști ai comitetelor orașenesc și raionale de partid, secretari de partid din marile întreprinderi, vicepreședinți și inspectori ai sfaturilor populare raionale, secretari ai organizațiilor de partid și de U.T.M. din școli, instructori superiori de pionieri.

Constatarea a permis efectuarea unei temeinice analize asupra desfășurării procesului de educație comunistă în școlile Capitalei, a scos în evidență experiența și metodele pozitive folosite, a dezvăluit în spiritul partinic deficiențele care mai există, dând prețioase indicații pentru remedierea lor. Aceasta a dovedit că organele și organizațiile de partid se preocupă permanent, concret și competent de educația comunistă a tineretului, problemă centrală a construcției socialiste.

Educația comunistă a elevilor se realizează în primul rând prin conținutul realist-științific al învățământului, în întregul proces al activității în școală, pe baza însușirii temeinice și profunde a cunoștințelor științifice din domeniul diferitelor discipline — aceasta este prima premiză de la care a pornit referatul prezentat de comitetul orașenesc P.M.R. București și discuțiile purtate pe marginea lui.

Subliniind faptul că, sprijinite de organizațiile de partid, conducerile școlilor s-au preocupat permanent de felul în care se realizează educația comunistă a elevilor în procesul de învățământ, prin lecție, referatul a înfățișat aspecte concrete ale acestei activități.

O importanță deosebită a fost acordată felului cum se realizează în școli, în cadrul studiului literaturii române și al celorlalte discipline umaniste, educația patriotică, cetățenească și estetică a tinerei generații. Numeroase exemple au relevat fapte îmbucurătoare. Astfel, profesoara Alexandrina Darie de la Școala medie nr. 8 predind la clasa a X-a „B” lecția cu tema „1907” — din primăvară pînă în toamnă”, a condus lecția de literatură în așa fel încît elevii au înțeles conștient sensul ideologic al pamfletului lui I. L. Caragiale — amplu rechizitoriu la adresa monstruoasei coaliții care a reprimat singeros răscoala țărănilor.

De asemenea în predarea istoriei, socialismului științific și economiei politice numeroși profesori au reușit prin lecțiile lor să convingă pe elevi că dezvoltarea societății omenesti nu depinde de dorința diferitelor personalități, ci de legile obiective ale societății în a căror cunoaștere însușirea învățăturii marxist-leniniste este factorul determinant.

Un rol important în formarea concepției despre natură și societate și în educarea comunistă a elevilor îl îndeplinește predarea cunoștințelor realist-practice. În procesul predării chimiei, biologiei, fizicii, matematicii ș.a., elevii dobîndesc o concepție materialist-dialectică despre lume, capătă cunoștințe în ramurile cele mai importante ale producției industriale și agricole. Referatul a prezentat concret felul cum profesori ca Stela Manolescu de la Școala medie nr. 10, Angela Negulescu de la Școala medie nr. 13, Octavia Bostan de la Școala medie nr. 4 ș.a. își organizează lecțiile de chimie, explicînd importanța pe care o are chimia în agricultura și industrie. Fiecare lecție ținută de acești profesori dă elevilor noi cunoștințe practice utile, le dezvăluie noile cuceriri în domeniul chimiei, îi familiarizează pe elevi cu dezvoltarea industriei noastre chimice, cu hotărîrile noastre privind dezvoltarea industriei chimice.

Organizațiile de partid din școli au acordat o atenție deosebită educării elevilor prin muncă, aceasta constituind o verigă principală a procesului instructiv-educativ. Participarea elevilor din școlile Capitalei la munca în uzine și fabrici s-a dovedit nu numai o formă superioară de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică, de pregătire a elevilor pentru însușirea tehnicii moderne, ci a creat posibilități deosebit de favorabile în ceea ce privește educația comunistă a elevilor. Lucrînd alături de muncitorii de la Uzinele „Tudor Vladimirescu”, „Semănătoarea”, „Gr. Preoteasa”, de la Uzinele „Gri-

vița Reșie” sau în alte întreprinderi din Capitală, elevii observă în mod direct organizarea producției, pot cunoaște disciplina și conștiinciozitatea muncitorilor în producție, se entuziasmează în fața elanului cu care aceștia lucrează pentru îndeplinirea sarcinilor din planul de stat.

Un loc important în cadrul dezbaterilor consfătuirii a fost acordat muncii dirigintei în domeniul educării comuniste a elevilor, al cărui succes este determinat în primul rând de buna orientare politico-ideologică a acestuia. De măiestria sa pedagogică, s-a apreciat în acest sens preocuparea organizațiilor de partid care au inițiat schimburi de experiență, discuții, adunări de partid deschise menite să contribuie la generalizarea experienței pozitive a dirigintilor.

Ocupîndu-se de rolul important pe care-l au în munca de educare comunistă organizațiile de tineret, referatul a apreciat faptul că sub conducerea organizațiilor de partid, organizațiile de U.T.M. și de pionieri au adus o contribuție valoroasă la educarea comunistă a tineretului, că prestigiul acestor organizații în rîndul tineretului a crescut, subliniind în mod deosebit contribuția organizațiilor de tineret de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu”, Școala medie nr. 2 „T. Vladimirescu”, Școala medie nr. 8 „Emil Racoviță”, Centrul școlar „I. Ranghet” ș.a.

A fost evidențiată colaborarea tot mai strînsă între cadrele didactice și organizațiile U.T.M., popularizîndu-se metoda folosită de unii diriginți care, cu ajutorul organizației de U.T.M. și de pionieri, formînd o opinie puternică a colectivului, iau atitudine față de situația slabă a învățăturii a unor elevi sau împotriva diferitelor acte de indisciplină, determinînd schimbări radicale în atitudinea respectivilor elevi.

Referatul s-a ocupat mult de activitățile în afara de clasă și extrașcolare.

Cu toate rezultatele pozitive obținute în munca de instruire și educare comunistă a tineretului școlar în unele școli din Capitală continuă să mai dăinuie o serie de lipsuri care frînează buna desfășurare a procesului instructiv-educativ. Desigur ele nu caracterizează munca școlilor din Capitală, dar combaterea și lichidarea lor se impune cu toată tăria.

În legătură cu aceasta, referatul prezentat de comitetul orașenesc de partid a arătat că mai există în unele școli o muncă mediocră concretizată în promovarea la limită, cu medii de 5 și 6 a unui număr mare de elevi și în procentul ridicat de corigenți.

Rezultatele nesatisfăcătoare din procesul de instruire și educare se datorează în primul rînd nivelului scăzut al lecțiilor. Mai sînt încă învățători și profesori care intră în clasă nepregătiți, plictisiți, lipsiți de dinamism și combativitate, își întocmesc lecțiile la repezeală. Așa procedează profesorul Mihai Robea de la Școala medie nr. 27 care, de pildă, la o oră de educație cetățenească la clasa a VII-a a improvizat lecția scoțînd zece elevi la tablă cărora le-a pus tot felul de întrebări, unele fără să aibă legătură cu tema. În consfătuire au mai fost citați de asemenea unii profesori ca Elena Balaci, Ecaterina Costin, Paula Vladimirescu și alții, care datorită slabei lor pregătiri ideologico-politice și profesionale fac confuzii, țin lecții superficiale. De asemenea rezultatele slabe în pregătirea elevilor din unele școli se

explică și prin faptul că profesori ca Radu Ghiulea, Valentin Peroșeanu și Valeria Grigorescu de la Școala medie nr. 8 folosesc insuficient materialul didactic, organizează puține lucrări practice în laborator.

Deși sub conducerea organizațiilor de partid s-a obținut o îmbunătățire a muncii politico-educative desfășurate de către cadrele didactice și de organizațiile de tineret, în școlile susamintite se mai găsesc încă elevi care dovedesc o concepție neștiințifică despre natură și societate, o atitudine nejustă față de învățatură, care mai practică suflatul, copiatul, vin la școală într-o ținută necorespunzătoare, nu respectă pe cei vîrstnici, pe profesorii lor.

Din cuvîntul unor participanți la consfătuire

Tov. LUCUTA VOICA, directoarea adjunctă a Școlii medii nr. 11 a vorbit despre preocupările și metodele folosite de către organizația de partid din școală în vederea îmbunătățirii continue a procesului instructiv-educativ. Ea a prezentat felul cum sînt folosite adunările generale de partid în vederea elucidării celor mai importante probleme din viața școlii. Vorbitoarea a relatat felul cum s-a desfășurat pe această linie adunarea generală deschisă de partid cu tema „Partinitatea comunistă și lupta împotriva obiectivismului burhez în predare”. Alegerea temei a fost sugerată de anumite constatări cu ocazia asistențelor la lecții ori cu ocazia discuțiilor cu unii profesori care considerau că problema partinității se poate pune doar în legătură cu evenimentele contemporane. Adunarea generală de partid a scos la iveală aceste confuzii dînd totodată și răspunsul cuvenit.

Tov. IULIAN UTO, directorul Școlii medii nr. 5 s-a referit la problema cadrelor. El a arătat că primul obiectiv pe care și l-a propus la venirea în școală a fost cunoașterea cadrelor. Pe baza acestei cunoașteri, împreună cu organizația de partid s-a ajuns la concluzia că eforturile trebuie îndreptate în vederea adoptării în școală a unui stil de muncă corespunzător, că trebuia să se intensifice controlul și ajutorul concret pentru fiecare cadru didactic în parte. A fost revizuită și activitatea comisiilor metodice, care la ora actuală se străduiesc să dea răspunsuri competente la problemele concrete care frîmintă cadrele didactice.

Vorbînd despre necesitatea perfecționării continue a cadrelor didactice, directorul Școlii medii nr. 5 a arătat că organizația de partid și conducerea școlii pun un accent deosebit pe studiarea documentelor de partid și studiarea la zi a tuturor materialelor de specialitate. Astfel, în acest trimestru va fi organizată o discuție cu exemplificări practice pe marginea manualului „Bazele educației comuniste”.

Tov. CONSTANTIN MOLDOVANU, profesor diriginte la Școala medie nr. 1 a prezentat metodele folosite de el în vederea creării unei opinii comuniste în rîndul elevilor. „Este știut — a spus el — că în fiecare școală, în fiecare clasă, există un număr mare de elevi buni și foarte buni în fruntea cărora se află utemiștii. Pentru a forma o opinie sănătoasă m-am sprijinit în munca mea pe acești elevi. Prin discuții individuale, prin orele de dirigenție am combătut solidaritatea prost înțeleasă de unii elevi care ar fi dus la cocoloșire și abaterile colegilor lor.

În cadrul orelor de dirigenție destinate analizei situației la învățatură i-am învățat pe elevi să-și exprime părerea cu curaj, am luat atitudine împotriva unor angajamente formale.

Opinia sănătoasă a elevilor nu înseamnă numai combativitate și spirit critic. Ea presupune optimism, încredere în viață, în forțele proprii. În clasă există un elev care nu avea încredere în forțele lui, susținea mereu că el nu poate să învețe. Stînd de vorbă și urmărindu-l înde-

Aceste lipsuri se datorează în bună măsură superficialității dovedită de unii directori în munca de îndrumare și control, activității șablon a unor organizații de tineret, precum și slabei propagande pedagogice în rîndurile părinților.

Deși activitatea profesorilor-diriginți a înregistrat progrese continue, din păcate mai există unii diriginți care nu cunosc îndeajuns elevii, care nu se străduiesc să asigure un conținut educativ muncii pe care o desfășoară, făcînd aproape în fiecare oră de dirigenție o așa-zisă analiză a situației la învățatură prin simpla cercetare a notelor din catalog.

În ceea ce privește comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei și comitetele sfaturilor populare raionale, referatul a arătat că ele nu s-au ocupat întotdeauna în mod temeinic de controlul și îndrumarea procesului instructiv-educativ din școli, atenția lor fiind îndreptată în special spre rezolvarea problemelor administrativ-gospodărești, că n-au selecționat cu grijă cadrele didactice necesare școlilor și nu le-au repartizat în mod judicios.

S-a subliniat datoria organelor de control ale secțiilor de învățămînt de a trece neîntîrziat la o muncă adîncită de îndrumare a școlilor, în vederea întăririi eficienței activităților desfășurate pe linia educării comuniste a tinerei generații.

muniții în organizarea informărilor politice.

Concluziile consfătuirii au fost prezentate de tov. Gheorghe Pană, secretar al Comitetului orașenesc P.M.R. București. Ele au apreciat faptul că, datorită preocupării permanente a organelor și organizațiilor de partid și de stat, a organelor sindicale și U.T.M. în munca de educare și instruire a tineretului școlar, au fost obținute succese importante. Majoritatea cadrelor didactice, sprijinite îndeaproape de organizațiile de partid, au asigurat elevilor o bună pregătire teoretică și practică, educîndu-i în același timp în spiritul dragostei nemărginite față de partidul și poporul nostru, sădindu-le dorința fierbinte de a pune în slujba construirii socialismului din patria noastră elanul și capacitatea lor creatoare.

Opriindu-se asupra lipsurilor care se mai manifestă în domeniul educației tineretului din școli, în concluzie s-a insistat asupra necesității antrenării tuturor cadrelor didactice, a utemiștilor și pionierilor la lupta împotriva mediocrității, în vederea însușirii temeinice de către toți elevii a cunoștințelor ce se predau în școală.

S-a cerut ca printr-o muncă educativă eficientă să se creeze la elevi o opinie sănătoasă, principială care să nu permită acte de indisciplină, lenea, minciuna, chiulul, dînd în același timp impuls dragostei lor față de muncă.

În fața cadrelor didactice a fost pusă din nou, cu tărie, sarcina întăririi muncii de educare ateist-științifică, pentru îndepărtarea unor concepții mistice, ideoliste care încearcă să se mai strecoare în conștiința unor tineri.

Concluziile s-au referit și la organizarea activităților extrașcolare, ai căror efect educativ trebuie să sporească. În acest scop este necesar să se folosească mai eficient condițiile materiale existente — cluburile, casele de cultură ale tineretului, terenurile de sport, emisiunile de la radio și de la televiziune, presa de tineret etc. Trebuie acordată o mai mare atenție activităților cultural-sportive în care să fie antrenată marea masă a elevilor.

Un factor important în vederea lichidării lipsurilor care se mai manifestă, pentru ridicarea muncii educative din școli la un nivel calitativ superior este folosirea mai deplină a armei criticii și autocriticii. Trebuie stîrpite din școlile noastre — s-a spus în concluzie — atitudinea de indulgență față de lipsuri, colegialitatea prost înțeleasă chiar între profesori.

Pentru a asigura deplinul succes al muncii de educație în școli organizațiile de partid se vor ocupa mai profund de cele mai esențiale probleme ale învățămîntului, vor dezbate în adunări generale probleme legate de politica partidului nostru, nivelul muncii pedagogice, vor urmări și ajuta munca fiecărui cadru didactic în parte.

Vorbitorul și-a exprimat în numele Comitetului orașenesc de partid București convingerea că în școlile din Capitală există suficiente forțe care să determine ridicarea muncii de educație comunistă la nivelul mărețelor sarcini ale desăvîrșirii construcției socialiste.

Cercurile pedagogice aduc un aport însemnat la îmbunătățirea metodelor de predare a lecțiilor. Problemele care se discută scoț la iveală unele lipsuri, precum și succesele cadrelor didactice obținute prin schimbul de experiență din cadrul cercului.

Astfel, în ședința cercului pedagogic din centrul Mogoșani, raionul Găești, participanții la discuții au remarcat progresele realizate de tinăra învățătoare Mihăiescu Niculina în predarea lecțiilor.

Problema de aritmetică rezolvată cu elevii clasei a IV-a cu date concrete de la gospodăria agricolă colectivă „1 Mai” din Mogoșani, a fost bine aleasă. Se cunoaște că rezolvarea problemelor dezvoltă gândirea logică a elevilor și constituie un mijloc de aprofundare și sistematizare a cunoștințelor teoretice și practice. De aceea este necesar a se da o atenție deosebită metodei folosite. Dând atenția cuvenită fiecărei etape în rezolvarea problemei, propunătoarea a folosit metoda sintezei și a condus cu pricepere pe elevi la aflarea rezultatului.

După cum a reieșit din discuții învățătorii trebuie să dea atenție mai mare studierii muncii personale în pregătirea referatelor privind metodele de predare. Ședințele cercului devin astfel mai atrăgătoare, mai interesante, mai ales pentru cadrele cu mai puțină experiență.

C. G. DINIȚĂ

În anii regimului democrat-popular în raionul Fălcieni învățământul de cultură generală a cunoscut o dezvoltare fără precedent.

Numai în ultimii ani pe întreg cuprinsul raionului ca și în orașul Fălcieni au fost construite numeroase localuri de școli cu zeci de săli de clasă și laboratoare, care permit ca învățământul să se desfășoare în condiții din ce în ce mai bune.

Au fost construite noi clădiri, în bună parte prin contribuție voluntară, până în cel mai mic cătun unde pe timpul burgheziei nici nu se pomenea de școală sau dacă exista, avea aspectul celei mai dărăpănate locuințe din sat. S-au înălțat, de pildă, școli în satele Vercicani, Budăi-Siliștea, Roșiori-Fărăști, Vămeni, Valea Poenii, Moși-Boroaia, Valea Glodului, Pleșești etc.

Prof. I. MARȚOLEA
Fălcieni

O atenție deosebită dau pedagogii de la Școala medie nr. 3 din Sibiu educației muzicale a elevilor. La dezvoltarea dragostei celor mici pentru arta sunetelor contribuie pregătirea unor concerte, organizate de obicei cu sprijinul Filarmonicii de stat din Sibiu. Unul din concertele date de curând de elevii Școlii medii nr. 3 a cuprins creații muzicale ca: „O, lume, ce frumoasă ești” de Beethoven, „Barcarola” de Jacques Offenbach, fragment din „Crai nou” de Ciprian Porumbescu, „Corul robilor” din opera „Nabucodonosor” de Giuseppe Verdi, „Corul partizanilor” din opereta „Vint de libertate” de Isac Dunaievski, „Cîntecul păcii” de Dimitri Șostakovici, „Cîntecul Niprului” (melodie ucraineană), „Cîntecul tineretului sovietic” de Tulikov, „Marșul tinerilor constructori” de Tibor Molnár, „Utemiști din țara întregă” de Vasile Timiș, „Te cînt, partid” de Mircea Neagu, „Republica, măreață vatră” de Ion Chirescu, „Hațegana” de Gh. Șoima și „Azi avem gospodărie” de Arion Cornel.

Programul recentului concert al elevilor de la Școala medie nr. 3 din Sibiu ilustrează preocuparea profesorilor de a dezvolta la copii dragostea pentru muzică, pentru frumos. O preocupare laudabilă.

Cum reușește colega mea să scrie atât de frumos?

Opinii despre abecedar

În unele din numerele „Gazetei învățământului” s-au arătat o serie din lipsurile observate în ediția din 1961 a abecedarului.

Este incontestabil faptul că acest manual este superior abecedarelor editate anterior. Totuși — așa cum s-a mai arătat — el mai are încă unele lipsuri care s-ar putea înlătura la o viitoare reeditare. În cele ce urmează voi arăta câteva din aceste lipsuri. Iată, bunăoară, de la pagina 4 până la pagina 10 se tratează elementele grafice componente ale literelor cu care copiii vor face cunoștință în manual și se vor servi de ele în scriere. De învățarea acestor elemente grafice depinde scrisul și

caligrafia școlărilor. Dar felul cum sînt prezentate ele îngreunează predarea. Să se observe la pagina 5 sus. Ilustrația reprezintă o natură bogată și frumoasă și două eleve culegînd flori; apoi la mijlocul paginii figurează liniile verticale, orizontale și oblice și jos, liniile drepte mici pe un spațiu urmate de liniile lungi aplecate, pe două spații. Sînt elementele literelor bastonate. Ce bine ar fi dacă în peisajul bogat din ilustrație ar fi existat stîlpi de telegraf, o linie de cale ferată, o scară-două rezemate de copaci. S-ar reprezenta mai concret tocmai elementele grafice care apar jos. Or așa, dacă privim la pagina 5, e greu de spus ce conversație s-ar putea întreține cu elevii ca să se ajungă la elementele din josul paginii.

La pagina 6 cu greu se poate stabili o legătură între cîinii și iepurii din ilustrație pe de o parte, pătratele și triunghiurile desenate și liniile și punctele din rîndul de jos, pe de altă parte.

Abia la pagina 7 se observă asemănarea ciriligelor cu undița copilului din gravură. Păcat însă că undița nu se vede fiind în apă... La pagina 8, de asemenea, pe baza ilustrațiilor nu se poate purta o discuție cu școlarii pentru a se ajunge la predarea ciriligelor care vor compune ulterior literele n și m.

La pagina 10 figurează ovalul; dacă în pagină ar exista în afară de rață, găină etc. măcar un ou, aceasta ar ușura întuirea ovalului, ar ușura desenarea și apoi scrierea lor în spațiul corespunzător de pe liniatură.

O deficiență mare o constituie faptul că la pagina 10 se termină predarea elementelor grafice, lipsind astfel din abecedar — așa cum s-a mai arătat în gazetă — elementele cu bucle („biciul scurt”, „biciul lung”, „biciul întors în jos” ș.a.). Acestea sînt elementele componente ale literelor h, f și g și executarea lor grafică nu este atât de ușoară cum ni se pare. Ar trebui să figureze pe viitor în abecedar și aceste elemente grafice atât de necesare.

Prima literă care se predă este A, a (de tipar) și a (de mină) la pagina 11. Dar litera „a” majusculă, minusculă, de tipar și de mină, este o literă complicată și grea pentru început, necesitînd trei trăsături: codița, ovalul și ciriligul de jos. Mai bine ar fi — orăd — să se înceapă cu litera i sau cu o care sînt mai ușoare. S-ar putea găsi lesne cuvinte simple, interjecții cu i, cu o.

O greutate în munca cu abecedarul o mai constituie și faptul că în o bună parte din lecții nu se predau, o dată cu literele mari, și cele mici. De exemplu, elevii dau piept cu a (de mină) la pagina 13 și-l învață apoi pe „A” (de mină) tocmai la pagina 21; fac cunoștință cu „u” (de mină) la pagina 12 și învață a-l scrie pe „U” (de mină) la pagina 19. Apoi cu litera „R” povestea

e și mai tristă: învață copiii literele R, r (de tipar) și r (de mină) la paginile 16-17 și tocmai tîrziu de tot, la pagina 47, îl învață pe „R” (de mină).

Cine răsfoiește cartea observă că de la paginile 32-33 manualul se redresează: literele sînt predate în toate formele lor și astfel se poate lucra mai ușor.

Mai este de remarcat că unele litere „predate” au frecvență slabă în textul din pagina respectivă. De exemplu: la paginile 34-35 se predă L. În text această literă nu apare decît în cuvîntul „Lina” repetat de trei ori. Dar se putea face ca pe fețițele din ilustrație să le cheme Liana, Lica sau Lala, iar pe băiat Luca în loc de Nelu astfel încît să se fi repetat litera respectivă de mai multe ori în cuvinte diferite.

Aceeași constatare în predarea literii „J” la pagina 48. O găsim în text cu majusculă o singură dată, în cuvîntul „Jucărie”; erau necesare și alte cuvinte în care copiii să găsească pe J: la fel cînd se predă la pag. 60 litera Z, apare în text un singur substantiv propriu, Zoica. În loc de Vasilică, putea să figureze în text Zina, Zaharia, Zîncă ș.a., din aceeași motive arătate mai sus.

Și dacă avem litere care ne obligă să folosim semnele diacritice, de ce să nu ne folosim de acest fapt făcîndu-i și pe elevii să le observe mai bine? Or, iată ce se întîmplă: se predă la pagina 42 litera S și tocmai la pagina 59 se predă litera „S” în lecțiile „La școală” și „În oraș”. Cred că ar fi mult mai bine dacă s-ar preda literele S și Ș în continuare. Același lucru despre t-T (pagina 40) și ț-Ț (pagina 64).

Și încă ceva: literele mari și mici imprimate pe cartoanele anexate la sfîrșitul abecedarului sînt foarte bune și necesare, dar sînt greu de decupat și de minuiț în momentele lecției. Aceasta aduce o încetinire în munca noastră cînd se procedează la sinteza și analiza cuvîntelor și propozițiilor în cadrul literelor parcurse.

Cred că ar fi mult mai bine ca toate micile dreptunghiuri pe care se află imprimate literele, să fie perforate mărunt în felul timbrelor poștale, ca să le fie mai ușor elevilor la decuparea și la minuirea lor în timpul lecției.

Pe tartajul de la urmă al abecedarului s-ar putea aplica mici vingalace (jghiaburi) din carton, pe care elevii să poată fixa literele la componerea cuvîntelor. Prin acestea s-ar evita căderea literelor pe jos, încetinirea lecției și alte neajunsuri.

Acestea sînt opiniile mele despre abecedar, opinii pe care le-am expus în baza experienței din munca mea didactică, în speranța că aș putea contribui la îmbunătățirea acestui manual.

V. GHEORGHE

TOT ÎN LEGĂTURĂ CU ESTETICA SCRISULUI

Din programele de caligrafie pentru clasele I-VI, publicate în broșura „Școala de 8 ani din Republica Populară Romînă” vol. II, reiese limpede că predarea caligrafiei în aceste clase are ca scop principal formarea deprinderii de a scrie clar, citeț și frumos atît cînd este vorba de scrierea cursivă, cît și de cea rapidă.

În această ordine de idei, Marin Biciulescu autorul articolului „Despre estetica scrisului” publicat în numărul 641 al „Gazetei învățământului”, face o afirmație cu totul necorespunzătoare scopului predării caligrafiei în școală. Astfel, vorbind de trecerea „de la scrierea caligrafică (?) la scrierea curentă” (probabil prin „caligrafică” trebuie înțeles „cursivă”, iar prin „curentă” trebuie înțeles „rapidă”), spune „...momentul de tranziție, moment în care elevii trec de la scrierea caligrafică la scrierea curentă al cărei principal scop nu mai este trasarea corectă, frumoasă (?) a linii groase și subțiri a literelor, ci notarea cit mai rapidă a cuvîntelor, a propozițiilor, a ideilor”. Deci, după părerea autorului articolului, scrierea corectă și frumoasă este ceva ce nu se referă la scrierea rapidă, ci este numai de domeniul scrierii cursive, iar la scrierea rapidă principalul ar fi să învățăm pe copii să scrie cit mai repede, iar dacă o literă sau alta va fi scrisă incorect aceasta nu ar avea importanță.

Scrierea corectă, clară, frumoasă, deci și citeăț este scopul principal al predării caligrafiei și acest lucru este subliniat și în broșura „Școala de 8 ani din Republica Populară Romînă” vol. I, în care se precizează că acest obiect se va preda din clasa I-a pînă în clasa a VI-a, în cîte o oră pe săptămînă, că față de școala de 7 ani s-a introdus în felul acesta cîte o oră de caligrafie în clasa a V-a și a VI-a în scopul de a forma și dezvolta deprinderile de scriere frumoasă la elevi. În volumul II al broșurii în care sînt publicate programele de caligrafie pentru clasele I-VI, se subliniază același

lucru. Programa mai precizează că în clasele I-III se predă scrierea cursivă, iar începînd din clasa a IV-a se predă scrierea rapidă. Studiul scrierii rapide se continuă în clasa a V-a și a VI-a acordîndu-se concomitent atenție și scrierii cursive.

În predarea caligrafiei la clasele I-III, pe lîngă scrierea cursivă, se dau exerciții de scriere legată — fără a ridica tocul — a literelor, scrierea dintr-o singură trăsătură a cuvîntelor, scrierea ritmică, după dictare, a cîtorva versuri, a unor texte scurte. Toate aceste exerciții au ca scop final pregătirea elevilor pentru scrierea rapidă al cărei studiu începe de fapt în clasa a IV-a. (În clasa a III-a nu se predă încă scrierea rapidă, ci cursivă, cu elementele care asigură trecerea la scrierea rapidă).

Scopul predării caligrafiei în prima etapă este dezvoltarea deprinderilor de scriere corectă a tuturor literelor alfabetului cu însușirea construcției juste a literelor. Liniatura caietului tip I ajută pe copii în realizarea acestui scop indicînd înălțimea, lățimea literelor, înclinarea scrisului, locul de unde începe și unde se termină elementul, litera studiată, constituînd astfel un permanent îndreptar în scrierea corectă a literelor.

În a doua etapă de învățare a scrisului caligrafic se urmărește scrierea legată cu literele de mărime mijlocie, legarea justă a literelor în cuvinte, scrierea fără intrerupere a unor cuvinte, scrierea într-un ritm mai rapid decît în clasa I. Liniatura caietului tip II contribuie la realizarea acestor sarcini.

În etapa următoare se urmărește scrierea lentă care se realizează în primul rînd prin scrierea fără intrerupere (începută în etapa precedentă), căreia i se acordă mai mare importanță și în al doilea rînd, prin scrierea ritmică care se practică mai intens. În această etapă, scrierea se apropie din ce în ce mai mult de scrierea rapidă, scopul principal fiind asigurarea trecerii treptate de la caietele tip I și II prin intermediul caietului tip III (care

de fapt nu este „caietul dictando” cum avută autorul sus amintit) la caietul de dictando sau, cum se mai spune, la caietul tip IV, folosit în clasa a IV-a.

În clasa a IV-a predarea caligrafiei urmărește dezvoltarea deprinderilor de scriere rapidă, cu literele de dimensiuni mai mici (2-3 mm în înălțime) pe caietul dictando — tip IV.

Scopul predării caligrafiei în clasele V-VI este bine definit în volumul II al broșurii la pag. 255. „În ambele clase se va preda scrierea cursivă și scrierea rapidă care urmărește formarea deprinderii de a scrie repede însă clar, citeț și frumos”.

După cum se vede, trecerea de la caietul tip I și II nu se face brusc la caietul dictando, ci prin intermediul caietului tip III cu liniatură specială, care asigură trecerea treptată la caietul tip IV-dictando, iar trecerea despre care vorbește autorul articolului nu este un moment, ci stadiul bazat pe regulile caligrafice care se realizează în cursul unui an școlar.

Deformarea scrisului se datorește în primul rînd, așa cum este bine subliniat în articolul menționat, neglijării de către unii învățători a predării caligrafiei în primele clase și, totodată, lipsei materialului metodic în legătură cu predarea caligrafiei. În mare măsură înrăutățirea scrisului elevilor se datorește faptului că, din punct de vedere al scrierii caligrafice, sînt controlate numai caietele de caligrafie, că abaterile de la scrierea caligrafică sînt tolerate de mulți învățători în lucrările scrise la limba maternă, în caietele de aritmetică, în diferite notițe și chiar în cele ce scriu elevii pe tablă.

Pentru a contribui la formarea scrisului caligrafic al elevilor trebuie folosit orice prilej, trebuie ca toate lucrările scrise efectuate de elevi să fie analizate și din punctul de vedere al scrierii corecte, clare și frumoase.

ION PETRAȘCU

Experimentul de la clasele I-IV

Un început bun în regiunea Iași

In vederea îmbunătățirii procesului instructiv-educativ în școala de 8 ani, Ministerul Învățământului și Culturii a organizat, încă din anul școlar 1960-1961, cercetarea experimentală a sistemului de predare pe obiecte de către specialiști în clasele I-IV. În cele 200 de școli experimentale din țară, în care se urmărește experimentul în prezent, s-a desfășurat o muncă susținută în trimestrul I al acestui an școlar.

Pentru a se constata rezultatele obținute și pentru a putea înălțura eventualele greutăți care mai există, secțiile de învățământ regionale din întreaga țară au organizat recent, la îndrumarea M.I.C., consfătuiri regionale ale școlilor experimentale la care au participat cadrele didactice din aceste școli, metodistii care urmăresc cercetarea experimentală la nivelul raionului și regiunii, părinții ai elevilor de la școlile experimentale etc.

Consfătuirile s-au transformat într-o tribună a schimbului de experiență pentru clarificarea principalelor probleme legate de cercetarea experimentală de asemenea amplasare. Comisia de urmărire și de îndrumare a experimentului pe țară, organizată în cadrul M.I.C., a trimis delegații care au participat la toate consfătuirile regionale în vederea totalizării rezultatelor dobândite până în prezent și a stabilirii măsurilor necesare îmbunătățirii activității pe viitor.

Începând cu acest număr, gazeta noastră prezintă părerile unor participanți la aceste consfătuiri regionale.

Dezbateri

În regiunea Brașov experimentul a fost introdus în 11 școli (în 9 școli din mediul urban și 2 școli din mediul rural). În referatul prezentat la consfătuirea de către Secția de învățământ și cultură a regiunii s-a făcut o succintă analiză comparativă a muncii desfășurate în trimestrul I la aceste școli. Plecându-se de la premiza că efectul organizării predării de către specialiști la clasele mici trebuie să se oglindască în situația la învățatură a elevilor, în referat s-a subliniat că, la sfârșitul trimestrului I al acestui an, s-au obținut rezultate bune. Comparând situația la învățatură de la sfârșitul trimestrului cu aceea de la începutul anului școlar, obținută în urma probelor de control, se constată o creștere a nivelului de pregătire al elevilor de la clasele experimentale, față de cel al elevilor de la clasele de control. Adăugând la aceasta și corectivul că exigențele profesorilor sint mai mari decit cele ale învățătorilor, se poate conchide că nivelul de pregătire al elevilor de la clasele experimentale este superior.

Intrucit nivelul de pregătire al elevilor este determinat în primul rind de calitatea lecțiilor, în dezbaterile care au avut loc la consfătuirea s-a subliniat faptul că lecțiile profesorilor specialiști se remarcă printr-un riguros conținut științific redat sub formă de reprezentări și noțiuni cu un conținut corect și concret, prin punerea în evidență a legăturilor cauzale dintre fenomene, printr-o sistematizare logică a cunoștințelor. Într-un cuvânt, lecțiile profesorilor se adresează în mai mare măsură gândirii elevilor.

O învățătoare din Sibiu care predă la o clasă a IV-a, de control, arăta că în cadrul muncii metodice din școala respectivă a asistat adeseori la lecțiile unui profesor de științe naturale de la clasele experimentale și a remarcat că lecțiile acestuia au un conținut științific mai bogat, că elevii folosesc cu ușurință termenii de specialitate și înțeleg legătura dintre organism și mediu.

Un profesor de matematică din orașul Brașov, care nu a mai lucrat pînă acum cu elevii mici, a arătat că la clasele I-IV a găsit noi posibilități, de a folosi variate metode pedagogice în predarea cunoștințelor de aritmetică prevăzute de programă.

Mulți dintre vorbitori au subliniat că s-au obținut progrese vizibile în ceea ce privește predarea de către specialiști a muzicii, educației fizice și desenului.

O altă problemă larg dezbătuată în cadrul consfătuirii din regiunea Brașov a fost aceea a disciplinei. Faptul că din toate componentele educației disciplina a constituit o preocupare deosebită este lesne de înțeles. Celelalte laturi ale educației își vădesc efectul într-un timp mai îndelungat. Disciplina însă, ca manifestare a atitudinii față de învățatură, ca manifestare a unor deprinderi de comportare, se manifestă din primul moment fiind strîns legată de activitatea

pe care o desfășoară elevii în clasă și în afară de clasă. Atit referatul cit și discuțiile au scos în evidență faptul că la începutul trimestrului, cînd copiii s-au văzut despărțiți de fostul lor învățator, cînd în clasă au început să se perinde 3-4 profesori diferiți, a existat o tendință de slăbire a disciplinei. Deficiențele au fost înălțurate însă, treptat, pe măsură ce profesorii au reușit să stabilească o unitate de cerințe, pe măsură ce diriginții s-au apropiat de viața și problemele clasei, iar copiii s-au familiarizat cu noul sistem de muncă. În legătură cu această problemă, numeroși vorbitori au insistat deosebit de mult asupra necesității de a se forma un front unic din partea tuturor cadrelor didactice, o unitate de cerințe care să fie coordonate sistematic și continuu de către dirigintele clasei.

Adaptarea profesorilor la munca cu elevii mici a constituit, de asemenea, una din problemele larg dezbătute. S-a arătat astfel că, rezultatele obținute la clasele experimentale au fost condiționate de preocuparea profesorilor pentru a cunoaște particularitățile de vîrstă ale copiilor din clasele I-IV și metoda predării în aceste clase. S-a arătat totodată că unii profesori au întâmpinat dificultăți din cauza lipsei de material informativ, în special a metodicilor.

Mai mulți profesori diriginți au expus părerile părinților în legătură cu acest experiment și au arătat că dacă la început aceștia manifestau oarecare îndoieli cu privire la eficiența lui, în ultimul timp părerea lor s-a schimbat, ei sint mulțumiți de progresele pe care le-au făcut copiii și mulți cer, atunci cînd au elevi la clase în care predă un singur învățator, să fie trecuți în clasele la care predau profesori specialiști.

Dezbaterile s-au oprit și asupra unora din lipsurile sesizate în timpul desfășurării experimentului. S-a arătat astfel că unele comisii raionale, unele colective metodice însărcinate cu urmărirea și îndrumarea experimentului nu au desfășurat o activitate multumitoare, nu au dus o muncă eficientă. De asemenea unii directori de școli n-au înțeles destul de bine cum să îndrume munca pe această linie și cum să țină evidența rezultatelor ei.

Una din calitățile de seamă ale consfătuirii de la Brașov este aceea că ea a adus în dezbateri, un bogat material faptic, o sumedenie de date și de păreri, numeroase observații ale cadrelor didactice care, completate cu rezultatele ce se vor obține în viitor în cadrul experimentului, vor da posibilitatea Ministerului Învățământului și Culturii, cercetătorilor științifici să ajungă la concluzii întemeiate în legătură cu valoarea și eficiența acestui nou sistem de predare.

STELA POPESCU
cercetător științific principal
la Institutul de științe
pedagogice

În prezența celor circa 100 de persoane (inspectori, cadre didactice, părinți ai elevilor etc.) care au luat parte la consfătuirea de la Iași, s-a analizat cu mult spirit de răspundere modul cum se desfășoară munca instructiv-educativă și activitatea de cercetare pedagogică în cele 9 școli experimentale din regiune.

Atit în referatul secției de învățământ și cultură a regiunii Iași, cit și în cuvîntul participanților s-a arătat că, deși au existat unele greutăți în munca desfășurată în trimestrul întâi (ca, de pildă, încadrarea necorespunzătoare a unor clase experimentale, alcătuirea nepedagogică a unor orarii, totuși rezultatele obținute la învățatură de către elevii claselor experimentale la toate disciplinele dovedesc că sistemul de predare cu profesori specialiști în clasele mici poate asigura un nivel mai înalt de cunoștințe elevilor, o muncă tot mai bună a cadrelor didactice în aceste clase.

După o scurtă perioadă de acomodare reciprocă între profesorii și elevii claselor experimentale la începutul anului, s-au conturat la sfârșitul trimestrului tot mai clar numeroase rezultate pozitive ale muncii profesorilor oglindite îndeosebi într-o mai temeinică însușire a cunoștințelor de către elevi, într-o creștere mai rapidă a ritmului de ridicare a nivelului general de pregătire a acestora.

S-a subliniat, în mod deosebit, ideea că ritmul de acomodare a elevilor cu colectivul nou de cadre didactice al clasei a fost mai rapid la clasele mai mici și asta, se pare, datorită faptului că, cu cit clasa e mai mică, atașamentul față de fostul învățator e mai slab, dar nu constituie un factor de frînare în etapa de acomodare inițială a clasei cu colectivul de profesori.

Unii participanți la consfătuire, ca, de pildă, prof. Al. Minăstireanu de la Școala experimentală din Birlad, care a predat în trecut 14 ani ca învățator și apoi 7 ani ca profesor de limba romînă la clasele V-VII, pe baza propriei experiențe, a argumentat că, spre deosebire de învățătorul care trebuie să se pregătească zilnic pentru cinci obiecte diferite, profesorul, predînd doar o singură specialitate, poate mai ușor să se gîndească la cele mai adecvate și juste procedee de predare.

Atit în referatul prezentat, cit și în cuvîntul celor care au participat la discuții s-a arătat că predarea pe obiecte în clasele I-IV asigură posibilitatea unei mai bune pregătiri de specialitate și didactice a celor care predau. Pe baza a numeroase exemple, s-a reliefat ideea că majoritatea profesorilor de la clasele experimentale au căutat să folosească la lecție, metode și procedee variate și bogate, care să asigure o mai bună înțelegere a cunoștințelor de către elevi, o mai temeinică legare a acestor

cunoștințe de viață, de construirea socialismului în patria noastră. Folosirea largă și adecvată a materialului didactic (școlile experimentale din Iași, Birlad), excursiile de elevii la G.A.S., G.A.C., vizite la parcul zoologic, la instituții și întreprinderi socialiste (școlile experimentale din Vaslui, Birlad, Iași etc.), folosirea creței colorate la lecție, a schițelor clare și simple pe tablă etc. — totul a ajutat, în general, ca elevii să dobîndească cunoștințe cit mai trainice și mai precise, fără a se depăși, totuși cerințele programei școlare.

Predarea cu rezultate bune a muzicii, educației fizice și desenului, neglijate uneori de către unii învățatori, a căpătat astăzi, la clasele experimentale, importanța cuvenită, ceea ce face ca și aceste obiecte să contribuie tot mai mult la educația multilaterală a elevilor din clasele mici. Elevii și părinții apreciază în mod deosebit acest lucru. În această privință, este semnificativ faptul că profesorul de educație fizică de la clasele experimentale din Birlad a fost mereu solicitat de către elevii claselor de control, ca să desfășoare și cu ei aceeași activitate ca la clasele experimentale. La școala experimentală din Fălcu, elevii din clasele de control și-au manifestat, în repetate rînduri, dorința de a participa la orele de muzică la clasele experimentale pentru a învăța și ei aceleași cîntece frumoase ca și colegii lor de la clasele experimentale.

La consfătuire, s-a arătat, totodată, că perioada de acomodare inițială mai dificilă, pentru unele cadre didactice de la clasele experimentale, ca și lipsa unei munci mai ferme și mai consecvente a unor diriginți pentru asigurarea cerințelor unice ale colectivului pedagogic la lecții și în afara lecțiilor, s-au soldat citeodată, la unele școli, cu o oarecare încălcare a disciplinei de către elevii claselor experimentale, îndeosebi la începutul anului școlar. Acolo, însă, unde unitatea de cerințe a fost impusă clasei chiar de la începutul anului sub directa îndrumare a dirigintelui, disciplina a fost mai bună la clasa experimentală decit la clasele de control, ca de pildă la școala experimentală din Ruginoasa-Pășcani. La consfătuire, s-a subliniat, totuși că, și în privința disciplinei, în majoritatea claselor experimentale s-au obținut la sfârșitul trimestrului rezultate multumitoare, deși mai trebuie dusă încă o muncă susținută în această direcție.

Diriginții de la clasele a III-a și a IV-a au căutat, în genere, să desfășoare o muncă variată și adecvată, deși au întâmpinat unele greutăți, datorită lipsei de îndrumări concrete în ceea ce privește munca dirigintelui la aceste clase. Mulți s-au străduit, totuși, să facă ore de diriginție interesante, la nivelul de vîrstă al elevilor, pe teme bine alese: „Orașul Iași în trecut, în prezent și în viitor” (Școala experimentală din Iași), „Cum trebuie

să ne pregătim pentru lecție” (Școala experimentală din Birlad), „Cum să luăm notițe la ore” (Școala experimentală din Vaslui) etc.

Prin dezbaterile unor referate legate de activitatea diriginților la clasele mici, comisiile diriginților din unele școli au ajutat mult la îmbunătățirea muncii diriginților de la clasele experimentale.

Cercetarea organizată și sistematică a experimentului a fost urmărită de către cadrele didactice și comisiile metodice din școli, de către comisiile de cercetare raionale și a regiunii. În această direcție însă, în trimestrele II și III, Secția de învățământ și cultură a regiunii Iași trebuie să și propună îmbunătățiri substanțiale pentru ca atit comisiile de urmărire a experimentului la nivelul raionului, cit și comisia regională să desfășoare o muncă mai concretă și planificată, de îndrumare a activității instructiv-educative din școlile experimentale, de urmărire și studiere multilaterală a noului pedagogic care se naște în aceste școli. De aceea, prevenirea acestui obiectiv drept sarcină centrală în planul de măsuri pentru îmbunătățirea activității din școlile experimentale în trimestrele II și III, plan aprobat de consfătuire, este cu totul îndreptățită.

Este bine, că în planul de măsuri s-a prevăzut ca fiecare membru al comisiei de cercetare regională să răspundă efectiv de o școală experimentală din regiune. Realizarea integrală și la datele fixate a sarcinilor prevăzute în planul de măsuri (de pildă, dezbaterile într-o ședință a sarcinilor muncii dirigintelui în prezența tuturor directorilor și diriginților de la școlile experimentale, elaborarea de către comisia regională a unui normativ al cerințelor unice care va fi apoi concretizat și aplicat ferm în fiecare școală etc.), va face ca, la sfârșitul anului școlar, clasele experimentale să înregistreze succese și mai mari.

De altfel, chiar de pe acum, încrederea cadrelor didactice și a părinților în rezultatele bune ale muncii în clasele experimentale, merită să fie semnalată ca un fapt cu totul semnificativ. Nu numai profesorii de la clasele experimentale, dar chiar și mulți învățatori de la clasele de control au început să se convingă personal de acest lucru. „În cursul acestui trimestru — declară tov. Ruxanda Negruți, învățătoare la una din clasele de control ale Școlii experimentale din Vaslui — am depus o muncă perseverentă în predarea lecțiilor la clasa mea. Totuși cred că elevii mei au încă lipsuri. Nu același lucru se poate constata la clasa paralelă, unde obiectele se predau de către profesori și unde, de aceea, cunoștințele sint mai bine sistematizate și consolidate”.

Numeroși părinți ai căror copii învățau la școlile experimentale — de pildă, la școlile din Birlad și Hirău — au cerut conducerii școlilor ca fiii lor care învățau la clasele de control să fie transferați la clasele experimentale, deoarece, acolo, precum declară unul din ei, „au mai multe de învățat”. Același lucru l-au susținut, de altfel, tov. Maria Manea și Maria Zugravu, mamele unor eleve de la Școala experimentală din Iași.

Colțul cu expozate oglîndind munca elevilor din clasele experimentale (caiete, desene, hărți, obiecte confecționate în orele de lucru manual etc.), pregătit pentru consfătuirea de către Școala experimentală din Iași, a contribuit în mod concret și direct la cunoașterea unora din bunele rezultate obținute de elevii de la această școală.

Începutul bun înregistrat de clasele experimentale din regiunea Iași în primul trimestru îndreptățește speranța în dobîndirea unor succese tot mai mari de aici înainte.

Conf. univ. I. CREMER

Interesul pentru științele naturale stimulat de profesor le-a călăuzit școlarii pașii spre colțul zoologic, ale cărui expozate le cercetează acum pasionați

Pentru ridicarea continuă a nivelului învățămîntului profesional și tehnic

— Consfătuirea cadrelor didactice din regiunea Argeș —

De curînd a avut loc în orașul Pitești o consfătuire cu directorii școlilor profesionale și de meserii din regiunea Argeș. La consfătuire au participat de asemenea secretarii organizațiilor de partid și U.T.M. din școli, reprezentanți ai direcțiilor de învățămînt de specialitate din Ministerul Învățămîntului și Culturii și Ministerul Agriculturii.

Organizată din inițiativa Comitetului regional al P.M.R. — Argeș, consfătuirea a analizat pe larg felul în care sînt trăduse în viață sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic. Baza discuțiilor în cadrul consfătuirii au constituit-o referatele „Pregătirea științifică și profesională a viitorilor muncitori”, prezentat de conducerea Școlii de meserii din Pitești și „Munca educativă în școala noastră” prezentat de conducerea Grupului școlar de pe lângă Uzinele mecanice din Cîmpulung-Muscel. Referatele au fost întregite de coraportul cu privire la activitatea instructiv-educativă din școlile profesionale și de meserii din regiunea Argeș, care a oglindit concluziile brigăzilor de îndrumare și control organizate de comitetul regional P.M.R. și care au analizat multilateral calitatea unui număr însemnat de școli în perioada noiembrie-decembrie 1961.

Referatele, coraportul și discuțiile purtate în cadrul consfătuirii au reliefat importanțele realizări obținute de cadrele didactice din școlile regiunii Argeș în domeniul creșterii și formării viitorului schimb al constructorilor socialismului din patria noastră.

Iată cîteva din problemele dezbătute pe larg în consfătuire :

Toată grija pentru baza materială a școlilor

Condițiile materiale ale unei școli determină în bună măsură desfășurarea procesului de învățămînt. Pe această linie referatele cit și discuțiile au scos în evidență grija deosebită, sprijinul pe care școlile l-au primit din partea organelor locale de partid și de stat. Astfel, la Școala de meserii din Pitești a fost alocată o sumă de peste 1.500.000 de lei, în vederea construirii unui

număr de 9 săli de clasă și 5 săli pentru atelierele de producție, care au asigurat o bază materială corespunzătoare pregătirii profesionale a elevilor în munca de educare comunistă a lor. De asemenea, pentru utilizarea atelierelor, Școala de meserii din Pitești a primit 3 mașini de răbotat șeping, o mașină de frezat universală, 30 menghine paralele, 17 mașini de cusut, 22 men-

ghine pentru secția de lăcătușărie mecanică, 30 teighele pentru secția tîmplărie etc. La Școala de meserii din Rm. Vilcea s-au efectuat de asemenea importante investiții pentru construirea a 8 săli de clasă cu parchet și lumină de neon. La Centrul școlar agricol din Curtea de Argeș s-au asigurat condiții dintre cele mai bune pentru instruirea și educarea unui număr de peste 250 de elevi, adică aproape tot atîți cîți a școlarizat din 1921, cînd a fost înființată, pînă în anul 1948.

Demn de menționat este și exemplul Școlii de construcții din Pitești care în ultimii 10 ani și-a triplă spațiul de școlarizare.

În ceea ce privește gospodărirea localurilor de școli, a internatelor și cantinelor, discuțiile în cadrul consfătuirii au relevat grija pe care o manifestă conducătorii școlilor și cadrele didactice pentru aspectul îngrijit al sălilor de clasă, al dormitoarelor, al atelierelor etc. În acest sens poate fi citată Școala profesională de pe lângă Uzinele mecanice din Cîmpulung-Muscel, unde datorită spiritului gospodăresc al conducerii școlii și al cadrelor didactice, condițiile de viață ale elevilor în școală și în internat sînt din cele mai bune.

Dacă în general există preocupare pentru întreținerea sălilor de clasă și atelierelor, în schimb pentru internate, grija dovedită la unele școli profesionale cu caracter agricol mai lasă de dorit. Se impune ca neîntîrziat conducerile școlilor să treacă la remedierea acestor deficiențe, cunoscute fiind faptul că de buna organizare a muncii în sectorul administrativ-gospodăresc depinde în bună măsură obținerea unor rezultate satisfăcătoare în procesul instructiv-educativ.

obișnuiește să transforme lecțiile în discuții incalcate, confuze, iar predarea cunoștințelor noi o rezumă la 5 minute în care bineînțeles nu poate folosi vreun material didactic sau să tragă concluzii cu caracter științific. Aceiași caracter neștiințific au și lecțiile profesoarei Margareta Grigorescu de la aceeași școală. În general, aceste deficiențe se datoresc și faptului că școlile profesionale și agricole au fost slab controlate de către organele tutelare, iar școlile de meserii au primit un insuficient sprijin

din partea secțiilor de învățămînt, și cultură ale sfaturilor populare regionale. Singurele îndrumări de conținut primite au fost cele din partea corpului de control al M.I.C. care, bineînțeles, nu a putut cuprinde întreaga rețea de școli.

În fața tuturor conducerilor de școli coraportul a ridicat cu tărie necesitatea de a veghea asupra nivelului de desfășurare al lecțiilor, la felul cum se pregătesc profesorii pentru predare atît din punct de vedere științific cît și metodic.

Despre instruirea practică a elevilor

Lucrările consfătuirii au subliniat faptul că buna desfășurare a instruirii practice în școlile profesionale depinde în mare măsură de felul cum maestrul-instructor se pregătește pentru fiecare lecție în parte. Au fost evidențiate maiștri-instructori ca Ștefan Milea de la Școala de meserii din Pitești, Constantin Iordache de la Școala de construcții din Pitești, Ilarion Mincă de la Școala profesională C.F.R., Ion Știrbu, de la Școala profesională „Vasile Tudose” și alții care studiază literatura de specialitate în legătură cu fiecare temă pe care o predau, determinînd cu precizie conținutul operațiilor și procedeele tehnice, se preocupă de înzestrarea atelierelor cu documentația tehnică necesară, organizează în mod judicios locul de muncă și respectă toate cerințele pedagogice în efectuarea instructajelor introductive.

Pregătirea tehnico-profesională a ucenicilor din anii I în atelier-le-școală este condiționată și de felul cum conducerile de școli și comisiile metodice pentru disciplinele tehnice își desfășoară activitatea. De aceea, s-a subliniat în cadrul consfătuirii că este absolut necesar ca înainte de începerea anului școlar cadrele tehnice care predau obiectele de cultură tehnică împreună cu maiștrii-instructori să studieze cu multă seriozitate programele școlare pentru a asigura o legătură organică între teorie și practică. Rezultate bune în această direcție au obținut conducerile școlilor și comisiile metodice de la Școala de meserii din Pitești, Școala profesională zootehnică din Dobrogostea, Școala profesională de construcții din Pitești și Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung-Muscel, tratînd tema carbonul a folosit o schemă amplă, bine sistematizată a acestei teme indicînd totodată domeniile vaste de utilizare a carbonului în industrie și agricultură. Profesoara a făcut o strînsă legătură între cunoștințele predate și cunoștințele însușite anterior de elevi la fizică, geologie și tehnologia materialelor. Profesorul Ștefan Poiată în predarea lecției practice despre alcătuirea unei răsadnițe, a motivat în mod științific necesitatea răsadnicului și importanța lor pentru agricultură, făcînd în același timp legătura cu alte obiecte de învățămînt ca matematica, fizica și obișnuind elevii să efectueze măsurători cu privire la calcularea materialelor necesare alcătuirii unei răsadnițe.

Lecții cu un bogat conținut științific datorită unor exemplificări concrete din agricultură și industrie desfășoară de asemenea profesorii Napoleon Popescu de la Centrul școlar viticol din Drăgășani și Diomit Moșneagă de la Centrul școlar GOSTAT din Găiești.

Din dezbaterile consfătuirii a reieșit însă că mai sînt și profesori care nu se pregătesc temeinic pentru lecții, desfășurînd ore greoaie, lipsite de claritate și nesistematizate. Astfel, profesorul Laur Rîzescu de la Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung, în cadrul unei lecții de electrotehnică la anul II, datorită nesistematizării cunoștințelor și a expunerii confuze, n-a izbutit să transmită temeinic cunoștințele elevilor. Profesorul Mihai Ilieș de la Centrul școlar agricol Grădinari-Drăgășani

școlile agricole din Drăgășani, Grădinari și Streharet, care trimit elevii să lucreze în producție fără a stabili precis cu conducerile unităților agricole socialiste locurile de muncă și fără a exercita un control asupra activității lor de zi cu zi. Asemenea stări de lucruri nu pot influența pozitiv formarea conștiinței viitorilor muncitori din agricultură.

În consfătuire s-a subliniat cît de greșită este concepția unor conducători de școli că maiștrii-instructori trebuie să se preocupe numai de instruirea practică a ucenicilor în atelier-le-școală. Exemplele pozitive arată că, dimpotrivă, în perioada practicii în producție, maiștrii-instructori trebuie să colaboreze cu personalul întreprinderilor și al secțiilor, cu inovatorii în producție, organizînd întîlniri între aceștia și elevii în scopul familiarizării ucenicilor cu procedeele avansate de muncă. În timpul cît ucenicii lucrează în întreprinderi, pe șantiere de construcții, în fermele zootehnice și în gospodăriile agricole, conducerile școlilor și profesorii-maiștri au datoria de a antrena pe ucenici în întrecerea socialistă, în lupta pentru descoperirea și valorificarea tuturor rezervei interne, adică la întreaga luptă dusă de colectivele unităților socialiste pentru îndeplinirea și depășirea planului de producție, pentru buna calitate a lucrărilor executate, pentru deosebita grijă față de unelte și utilaje.

★

Concluziile discuțiilor consfătuirii cadrelor didactice de conducere din școlile profesionale și de meserii din regiunea Argeș au fost prezentate de tovarășul Gheorghe Năstase, secretar al Comitetului regional al P.M.R.-Argeș. Vorbitorul a subliniat faptul că Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. trasează școlilor profesionale cu caracter industrial și agricol, școlilor tehnice și tehnice de maiștri sarcini deosebit de importante pentru pregătirea cadrelor calificate cu bună orientare politico-ideologică și o pregătire de specialitate temeinică.

Progresul tehnic continuu al industriei noastre socialiste a ridicat nivelul de calificare al clasei muncitoare. S-a format noul schimb al clasei muncitoare din tineri muncitori pregătiți în școlile și întreprinderile socialiste. Școlile profesionale și tehnice au căpătat o pondere deosebită în sistemul nostru de învățămînt.

O problemă dezbătută — a spus vorbitorul — care va trebui să stea mai mult în atenția cadrelor didactice o constituie grija pentru organizarea muncii ideologico-educative în rîndul elevilor. Relevînd unele aspecte și metode pozitive folosite în școli în problema organizării timpului liber al elevilor, vorbitorul a subliniat în special rolul dirigintului în activitatea instructiv-educativă din școală.

În încheiere tovarășul Gh. Năstase, secretar al Comitetului regional al P.M.R.-Argeș, și-a exprimat încrederea că profesorii și maiștrii-instructori din școlile profesionale și de meserii din tot cuprinsul regiunii Argeș sprijiniți și îndrumați de organizațiile de partid vor obține noi succese în îndeplinirea sarcinilor nobile trasate de partid privind creșterea și educarea noilor cadre de constructori ai socialismului.

Eficiența predării obiectelor de cultură generală și cultură tehnică

O trăsătură esențială care trebuie să caracterizeze întreaga activitate din școlile profesionale și de meserii este asigurarea legăturii între predarea obiectelor de cultură generală și a obiectelor de cultură tehnică cu practica de atelier, legătura dintre școală și producția din fabrici, uzine, șantiere, G.A.C.

Referatele, coraportul cit și discuțiile purtate în cadrul consfătuirii au dezbătut pe larg această problemă. Astfel, referatul prezentat de prof. Filip Stănescu, directorul Școlii de meserii din Pitești a prezentat felul cum comisiile metodice ale acestor școli au îndrumat și indicat profesorilor de matematică, fizică, desen, de tehnologie specială etc. ca în activitatea lor să pună accent pe acele cunoștințe care și găsesc aplicarea în producția atelierelor. Astfel la orele de matematică profesorii Maria Gheorghiu, Arcadie Jovmir s-au străduit să formuleze probleme cu un conținut adecvat meseriilor de lăcătuș-mecanic, tîmplar, țesător, croitor. Iată de exemplu o problemă dată elevilor spre rezolvare la clasele de lăcătuș-mecanic: „dintr-o bucată de tablă dreptunghiulară cu dimensiunile „A” și „B”, se confecționează șabla cu dimensiunile „D 1” și „D 2”. Să se determine numărul maxim de șabla și cît la sută se pierde prin decupare?” Numeroase asemenea probleme conținînd parametri specifici profesilor pentru care pregătesc muncitori școala de meserii, sînt folosite în cadrul fiecărei lecții.

Referatul prezentat de directorul Școlii de meserii din Pitești a scos în evidență de asemenea rolul desenului tehnic și artistic în formarea viitorilor muncitori. Vorbitorul a subliniat că acesta contribuie la formarea îndemnării pentru executarea schițelor, desenelor, diagramelor de produse. El a arătat cum conducerea Școlii de meserii din Pitești a urmărit desfășurarea acestor ore la toate specialitățile, pornind de la concluziile unei lecții deschise de desen, la care au participat toți profesorii de specialitate.

Calitatea lecțiilor ca reflectare a pregătirii generale a profesorilor, modul cum se asigură puritatea ideologică a lecțiilor, preocuparea pentru formarea la elevi a concepției științifice despre lume și educarea lor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, au constituit elementul central al relațiilor cuprinse în coraportul brigăzilor de îndrumare și control. În consfătuire a reieșit că majoritatea profesorilor din școlile profesionale și de meserii din regiunea Argeș realizează cu succes aceste sarcini, ținînd lecții de calitate. Astfel, lecția de matematică ținută de profesorul Aurelian Constantin de la Școala profesională „Vasile Tudose” din Ștefănești, referitoare la rezolvarea problemelor cu ajutorul ecuațiilor, s-a remarcat prin claritatea cu care profesorul a expus materia și alegerea unor probleme legate de viață, de practică care s-au referit la puterea calorică a cărbunilor de diferite calități, la cantitățile de furaje necesare sectorului zootehnic al unei G.A.C. și la productivitatea la hectar a unor suprafețe de teren.

În cadrul lecției de economie politică ținută la anul III „B” profesoara Maria Eniu de la Centrul școlar din Cîmpulung-Muscel, vorbind elevilor despre proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție și formele ei, a făcut mai întîi cu ajutorul clasei, prin întrebări bine formulate, o verificare a cunoștințelor privind legile trecerii de la capitalism la socialism. Prin exemple potrivite profesoara a reușit să întregască cunoștințele elevilor făcînd în același timp o sistematizare a lor. Lecția nouă a scos în evidență necesitatea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție și, folosind exemple din industria și agricultura noastră socialistă, a dat elevilor o imagine completă asupra formelor de proprietate socialistă a mijloacelor de producție.

Pregătirea de specialitate a ucenicilor are un rol determinant în formarea muncitorului calificat. Predarea obiectelor de

cultură tehnică trebuie să asigure pregătirea teoretică a operațiilor tehnologice pe care ucenicii le execută în uzină sau pe terenul experimental. Din verificarea efectuată s-a constatat că profesorii-ingineri care predau aceste discipline se străduiesc să rezolve cu elevii în clasă problemele pe care le ridică producția. De exemplu, profesoara Profira Șerban în cadrul lecției de chimie ținută la anul I mecanici de mină de la Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung-Muscel, tratînd tema carbonul a folosit o schemă amplă, bine sistematizată a acestei teme indicînd totodată domeniile vaste de utilizare a carbonului în industrie și agricultură. Profesoara a făcut o strînsă legătură între cunoștințele predate și cunoștințele însușite anterior de elevi la fizică, geologie și tehnologia materialelor. Profesorul Ștefan Poiată în predarea lecției practice despre alcătuirea unei răsadnițe, a motivat în mod științific necesitatea răsadnicului și importanța lor pentru agricultură, făcînd în același timp legătura cu alte obiecte de învățămînt ca matematica, fizica și obișnuind elevii să efectueze măsurători cu privire la calcularea materialelor necesare alcătuirii unei răsadnițe.

Lecții cu un bogat conținut științific datorită unor exemplificări concrete din agricultură și industrie desfășoară de asemenea profesorii Napoleon Popescu de la Centrul școlar viticol din Drăgășani și Diomit Moșneagă de la Centrul școlar GOSTAT din Găiești.

Din dezbaterile consfătuirii a reieșit însă că mai sînt și profesori care nu se pregătesc temeinic pentru lecții, desfășurînd ore greoaie, lipsite de claritate și nesistematizate. Astfel, profesorul Laur Rîzescu de la Centrul școlar al Uzinelor mecanice din Cîmpulung, în cadrul unei lecții de electrotehnică la anul II, datorită nesistematizării cunoștințelor și a expunerii confuze, n-a izbutit să transmită temeinic cunoștințele elevilor. Profesorul Mihai Ilieș de la Centrul școlar agricol Grădinari-Drăgășani

Vitiorii artiști, elevii Școlii medii de arte plastice din Capitală discută cu mult simț critic propriile lor lucrări.

Însemnări de spectator „Emil și detectivii“ la Teatrul Tineretului

— Copii, vreți să ne jucăm de-a „Emil și detectivii“?

La început, întrebarea pe care „omul de la teatru“ o adresează spectatorilor, produce rumoare.

— Să ne jucăm? Aici? Aici e sală de spectacole și noi am cumpărat bilete și am venit în această sală, pentru un lucru serios: să vedem o piesă de teatru.

Și totuși mai numeroase și, deci, hotărâtoare, sînt celelalte opinii:

— Hai să ne jucăm. Dece nu, dacă ne-o propun chiar cei de la teatru. Cine știe ce surpriză ne așteaptă. Li știm noi pe cei de la Teatrul Tineretului: le cam plac surprizele.

Și jocul începe. Fiecare dintre cei prezenți în sală își pierde de astă dată calitatea de „spectator“, devine nu numai interesat și solidar, ci și direct răspunzător de ceea ce se desfășoară sub ochii săi. Fiecare se angajează cu responsabilități precise în rîndurile protectorilor, a prietenilor lui Emil, porniți în urmărirea hoțului, care îi furase biețului băiat cele 140 de mărci agonisite cu atîta trudă de către mama sa. Fiecare are, în final, certitudinea că, fără el, lucrurile

ar fi evoluat mai greu către deznodămîntul fericit al intrigii. Animația sinceră a sălii, demonstrează că, oferind copiilor acest „joc“, teatrul a găsit o formulă pentru stimularea participării cît mai intense a copiilor la desfășurarea întregii acțiuni. De altfel, această formulă vine în întîmpinarea romanului lui Kästner, care pune accentul pe ideea solidarității, permițînd copiilor din sală să se ralieze direct, ca și cei ce s-au raliat lui Emil în paginile romanului, celor ce-și dau mina pentru a face ca binele să triumfe.

Adoptarea acestei formule scenice potrivite fabulației romanului „Emil și detectivii“ a și fost, deci, unul dintre criteriile pentru care teatrul s-a oprit asupra dramatizării lui Tudorel Popa. Dar, ceea ce a constituit, desigur, criteriul principal, a fost faptul că dramatizarea pune în valoare prin intermediul unor situații și personaje izbutite și a unor replici succulente, fondul pozitiv al ideilor morale și sociale din romanul lui Kästner.

Luînd parte la împlinirile al căror principal erou este Emil Tischbein, copiii din sală înțeleg condițiile grele, improprii în

care cresc copiii oamenilor muncii în țările capitaliste, au prilejul să cunoască și să dezaprobe pe cîțiva reprezentanți tipici ai aparatului de stat burghez, cu modul lor optuz de a privi lucrurile, cu impertinența și venalitatea lor. Dar ceea ce se impune cu deosebire și învinge în roman sînt: cinstea, prietenia, forța celor ce se unesc în slujba unui țel pozitiv. Afirmarea acestor trăsături ale romanului a fost urmărită cu consecvență de către Tudorel Popa, atît în dramatizarea sa cît și în pregătirea spectacolului, regia piesei aparținîndu-i tot lui. Eroi principali ai „jocului“, conceput de Tudorel Popa, recrutați, la declanșarea acțiunii din rîndurile spectatorilor, sînt actorii: Gheorghe Angheluta, Maria Potra, Marcela Demetriad, Tatiana Popa, Natalia Arsenie, Tatiana Tereblecea, Vali Cios, Luluca Bălălu, Karin Rex, Alexandrina Halic etc. Impreună, s-au străduit să redea cît mai autentic chipurile eroilor pe care romanul lui Erich Kästner le-a impus interesului copiilor din lumea întreagă, făcînd dintrînsul una dintre cele mai îndrăgite cărți ale copilăriei.

EMILIA CALDĂRARU

„ÎNVĂȚĂTORII“ de Șerban Nedelcu

El însuși multă vreme învățator, Șerban Nedelcu a scris o nouă carte care creînd o imagine a uneia dintre cele mai dramatice perioade din istoria poporului nostru, e, în intenția autorului, menită să constituie o replică la cunoscutul roman al lui Cezar Petrescu, Apostol, și astfel, să spulbere vechi mituri. Înfrunzindu-l pe învățator ca un apostol care, înfruntînd orice privațiuni, luptă pentru a împrăști bezna deasă ce apăsă, asemeni unei lespezi de mormînt, asupra satelor, Cezar Petrescu îi aducea un elogiu ce nu-l putea lăsa indiferent și care avea, în unele împrejurări, un efect mobilizator. În același timp, el oferea o soluție care, nu putea rezolva nimic. Căci lumina nu poate pătrunde acolo unde tronează atotputernică mizeria.

Burghezia putea accepta senină concepția apostolatului, fiindcă ideea de martiraj acceptat, pe care o implică justifică, într-un fel, însuși dezinteresul ei pentru învățămînt și pentru soarta dascălului, dar îi permitea, în același timp, să facă o deșănțată demagogie care, flatîndu-i pe „luminătorii satelor“, era menită să-i transforme pe aceștia într-un instrument al ei. Soluția, oferită de Cezar Petrescu, avînd punctul de plecare în filozofia idealistă, era utopică și, ca atare, nu putea înspăimînta pe nimem.

În cartea lui Nedelcu asistăm chiar la un moment dat la o discuție în jurul romanului Apostol, în cadrul căreia, problema dezbătută în contradicțiile de învățători cu mentalități diferite, e pusă și rezolvată, de fapt, în acești termeni. Dar nu numai prin această discuție, al cărui obiectiv demonstrativ e mai mult decît evident, și nu în primul rînd prin această discuție încearcă autorul să răsfoare tezele lui Cezar Petrescu referitoare la rolul învățătorului, ci mai ales — și de aceea putem vorbi, în general, de o reușită — prin mulțimea întîmplărilor din viața satului și a școlii pe care le naraază.

Un învățator, Mircea Coman, află cu durere că cel mai bun elev al său a părăsit școala, fiind angajat de părinți slugă la un chiabur. Un altul îi comunică unui elev isteț, care a absentat timp îndelungat din motive similare, că se poate prezenta totuși la examen pentru a promova clasa. Un copil de sărăntoc se lînguește cu feciorul unui chiabur pentru a obține nu numai o felie de piine, dar, pentru o oră,

din cauza lipsei încălzimii și a hainelor călduroase, copiii nu pot frecventa școala. În timpul războiului în clase nu se face foc; geamurile sparte sînt astupate cu bucăți de carton; puțînii temerari care acceptă aceste condiții eroice stau în bănci încotoșmănași în bulendre și cu căciulile în cap; le degeră însă picioarele și atunci încep să tropăie, sau le îngheață mîinile pe condeie și încep să-și suie în pumni. Învățătoarele Adina Condrea și Ioana Nisipaș încearcă zădarnic să convingă autoritățile locale să le repartizeze combustibilul necesar și pe circumari să-și plătească impozitele etc., etc.

Toate aceste fapte și întîmplări, relatate sau prezentate direct, demonstrează artistic inconsistența teoriei apostolatului. Replica lui Șerban Nedelcu e convingătoare. E acesta meritul esențial al romanului său.

Teoria apostolatului are și o altă carență, nu mai puțin gravă. Dacă elogiul profesiei de învățator e în sine îndreptățit, nu era atunci însă întoldeuna justificat — elogiul învățătorului ca atare. Fiindcă nu există atunci un tip de învățator, ci tipuri de învățatori, fiindcă învățătorii nu se puteau situa atunci pe aceeași poziții nici în problemele mari și nici în chestiuni aparent de ordin secundar, dar care, într-un fel, influențau asupra vieții satului. Deosebiri fiind de origine lor socială, de avere pe care o posedau, de relațiile pe care le stabiliseră, de modul cum au acționat asupra lor educația primită în școala normală sau mediul în care-și desfășurau munca, îi făceau să aibă interese, deci, și tendințe contrarii.

În romanul său, Șerban Nedelcu spulberă și această legendă care ajută clasele exploatare să-și camufleze agenții săi și susținătorii din acest important sector de activitate. O spulberă prin tipurile inedite de învățători pe care îi pune în circulație, prin înfățișarea realistă a conflictelor din lumea dascălilor. Și o poate face cu atît mai convingător, cu cît el își plasează personajele într-o epocă în care contradicțiile din rîndurile învățătorilor, reflectînd contradicțiile de clasă din lumea satelor, se reliefa foarte pregnant. Acțiunea cărții începe o dată cu instaurarea puterii legionare, continuă în anii criminalului război antisovietic și se termină cu doborîrea regimului antonescian, prin insurecția armată victorioasă de la 23 August. Învățătorii

dar și față de problemele importante ale vremii. Ei nu aparțin aceleiași lumi, ci unor lumi cu totul diferite sau oscilează între două lumi diferite.

Vasile Nisipaș, un învățator energic și devotat școlii cu toată ființa, demn și curajos, asupra căruia teoria apostolatului mai exercită o anumită influență, dar care e un democrat convins și un dușman sincer al exploatare, ia atitudine hotărîtă și fățișă împotriva legionarilor cînd aceștia se află la putere, consideră războiul antisovietic o crimă împotriva propriului nostru popor, refuză orice sprijin regimului antonescian, se încadrează în mișcarea de rezistență. Impulsiv însă și anarhic, nu îndeajuns de maturizat politiceste, naiv chiar, orgolios și sensibil la lingușeli, fiind minat de unele complexe de

inferioritate, influențat direct de practicile demagogice din partidul național-țărănesc, din a cărei aripă stîngă face parte, nu trînd vagi visuri de mîrire și complăcîndu-se să pozeze în erou, el comite greșeli care puteau să-l coste viața, are unele șovăieli și dă chiar dovadă de mică lașitate.

Prietenul său, învățătorul comunist Mircea Coman, deși aparent mai puțin strălucitor, vede mult mai adînc și mai departe. El nu se dedă ca Nisipaș la acte spectaculoase, dar acțiunile pe care le inițiază (salvarea lui Nisipaș din mîinile legionarilor care-l condamnaseră la moarte sau la care participă ca ostaș disciplinat al partidului (organizarea echipelor de autoapărare împotriva bandelor de asasini ai lui Sima) sînt mult mai eficiente, pentru că, în rezolvarea lor, el știe să antreneze masele. Problema participării la războiul antisovietic e, pentru el, o dureroasă problemă de conștiință a cărei soluție o caută cu înfrigurare. Lipsa temporară a legăturii cu partidul o resimte dureros. Dezertînd de pe front, devine revoluționar de profesie și, în această calitate, îndeplinește cu mult simț

grele, fără alt scop decît acel de a-și servi poporul.

În schimb, directorul școlii, Gh. Diaconu-Murgeni, poreclit Butoi-Gol, care folosește un limbaj păsăresc ca să se impună, organizează farse de prost gust amicilor sau triviale petreceri, se interesează de problemele școlii numai în măsura în care școala poate fi pentru el o sursă de venituri. Avînd o mentalitate tipic chiaburescă, e unul din stîlpii regimului burghez-moșieresc în sat. Face paradă de patriotism, poartă șanșoasă uniformă de maior, dar cînd primește ordin de chemare, se aranjează la partea sedentară și se ocupă cu fetele populației din teritoriile sovietice vremelnice ocupate de hoardele fasciste. Întors în sat, își delatează colegii, joacă rolul mirșav de provocator, organizează serbări și ține conferințe care slujesc regimului fascist. Cameleonic, lașul acesta știe să se adapteze oricărei situații și, după eliberare, încearcă să se convingă și mai ales să-i convingă pe cei pe care i-a săpat și denunțat, că e democrat.

Aceleiași categorii îi aparține și Leonida Ciobanu, o nulitate patentă, intrat la legionari cu gîndul de a obține examenul de definitivitate la care a fost trîntit și a fi însărcinat director, un filizon de duzină și un laș care pe front însă se arată foarte viteaz cînd e vorba de torturarea și asasinarea unor oameni nevinovați.

Adina Condrea, credincioasă pînă la abnegație logodnicului ei Mircea Coman, e de o cinste care frizează candoarea. Din punct de vedere profesional, mai mult decît conștiincioasă, ea nu e lipsită de voință și nu-i lipsește de asemenea capacitatea de a înfrunta împrejurări defavorabile. Are însă un orizont limitat, fiind sclavă a prejudecăților cultivate în școala normală, care favorizează un anumit conformism la ideile regimului. Cultivă învechite practici religioase, nutrește iluzia apolitismului și are o idee foarte aproximativă despre patriotism. Deși în forul ei intim nu poate accepta nici măcar ideea războiului antisovietic, cînd primește știrea, falsă, a morții lui Coman, îl consideră erou. Aflînd apoi că logodnicul ei a trecut la un inamic care, de fapt, nu e inamic, îl califică trădător și e dominată de un simțămînt de rușine absolut. Readusă într-un fel de către oamenii simpli și de Nisipaș la realitate, audiază emisiunile în romînește ale postului de radio Moscova, dar, în același timp, ascultă cu spăimîntată și

racter antisovietic, să colecteze efecte pentru front, deși o face fără zel, iar uneori scîrbitoasă.

Consecvent conformistă e colega ei Ioana Nisipaș, care-și consiliază soțul să pactizeze cu legionarii, să urmeze exemplul lui Butoi-Gol, și întreține relații amoroase cu boierul, în timp ce soțul ei, rănit pe front, zace într-un pat de spital.

Nu-l poți elogia pe Nisipaș așa cum trebuie să-l elogiezi pe Coman; Adina nu e chiar de elogiat, și cu atît mai puțin Ioana Nisipaș, iar un Butoi-Gol și un Ciobanu nu pot fi decît disprețuși și urîți — aceasta e replica pe care Șerban Nedelcu o dă elogiului nediferențiat adus de Cezar Petrescu învățătorului ca atare.

Autorul romanului Învățătorii a întreprins astfel, în romanul său, o operă utilă,

Acest ultim și cel mai reușit roman al său nu poate avea însă chiar eficacitatea scontată de scriitor, din cauza unor slăbiciuni care, cu un plus de efort, nuteau fi depășite.

E cert, bunăoară, că Șerban Nedelcu a intenționat să facă din Mircea Coman eroul central și eroul cel mai simpatic al cărții sale. În poiză intențiilor autorului, totuși Coman apare mai estompat deoarece calitățile lui Nisipaș reies totdeauna din acțiune, pe cînd cele ale lui Mircea Coman sînt uneori enunțate direct de autor sau prin intermediul altor persoane. Atît timp cît se află în sat și chiar pe front Mircea Coman convinge, fiindcă autorul, printre altele, îl prezintă invenliv, curajos și fiindcă arată ecoul pe care-l au în mase actele sale. Nu la fel stau totdeauna lucrurile cînd Coman activează ca revoluționar de profesie. Căci în aceste împrejurări, eroul său mai mult execută dispoziții, n-are decît foarte rar inițiative proprii și fiindcă, mai ales, nu ne dăm seama totdeauna de efectele muncii sale politice.

Sînt apoi în carte unele pagini parazitare. E discutabil, bunăoară, dacă episodul cu scroafa minată era chiar necesar, trivialitatea petrecerilor notabilităților sătești, fiind denunțată și aiurea. Se vedește aci o ușoară tendință spre pitorescul gratuit, de care autorul trebuie să se debaraseze. I-am reproșat, de asemenea, lui Șerban Nedelcu o serie de repetiții și neglijențe stilistice.

Cu „Învățătorii“, această utilă și interesantă carte, Șerban Nedelcu marchează însă un progres vizibil în cariera sa de romancier.

Probleme ale învățămîntului din țările capitaliste în dezbaterea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

Congresul al V-lea Sindical Mondial de la Moscova — la care am participat ca delegat — a constituit o grandioasă manifestare de solidaritate internațională a oamenilor muncii, o tribună a unității de acțiune a clasei muncitoare, o strălucită demonstrare a rolului important pe care îl are Federația Sindicală Mondială în dezvoltarea mișcării sindicale, în realizarea și întărirea unității mișcării muncitorești internaționale.

Participarea la Congres a celor aproape 1.000 de delegați, invitați și observatori din 97 de țări, reprezentând 143 milioane de membri de sindicat, cuvîntul lor în apărarea revendicărilor vitale ale clasei muncitoare, precum și adoptarea în unanimitate a Programului de acțiune sindicală în etapa actuală, a Cartei Securității Sociale, a Rezoluției privind problemele luptei anti-colonialiste, ca și a celorlalte documente ale Congresului, demonstrează — așa cum spunea tov. N. S. Hrușciiov la recepția oferită cu acest prilej — că „Majestatea Sa clasa muncitoare s-a întărit atât de mult, încît este în stare să determine rezolvarea problemelor zilelor noastre în favoarea păcii și a socialismului”.

Din desfășurarea lucrărilor Congresului s-au desprins cîteva trăsături caracteristice:

În primul rînd s-a afirmat puternic comunitatea de interese care unește clasa muncitoare de pretutindeni, pe toți oamenii muncii, într-un front comun de luptă împotriva exploatarei capitaliste, împotriva politicii reacționare, agresive a imperialismului, împotriva șcionismului și a sectarismului în mișcarea sindicală mondială.

De asemenea, s-a constatat că clasa muncitoare din țările recent eliberate, din țările dependente și din colonii, deși este încă tină, și-a demonstrat capacitatea ei de luptă, voința ei de a lichida pentru totdeauna rămășițele sistemului colonial, priceperea de a conduce lupta maselor largi populare din țările respective, pentru independența națională, pentru pace și progres social.

Congresul a constituit totodată un prilej de reafirmare și de recunoaștere unanimă a puternicei influențe pe care o exercită sistemul mondial socialist, izvorîtă în primul rînd din succesele epocale ale Uniunii Sovietice în domeniul ridicării nivelului de trai al poporului, al dezvoltării economiei, științei și culturii. După cum spunea vicepreședintele F.S.M., și reprezentantul sindicatelor din India, Dange, „astăzi nu poți ocoli discuțiile despre lagărul socialist. Fie că ești de partea socialismului, adică a clasei muncitoare, fie că ești împotriva lui, adică de partea clasei capitaliste, nu poți astăzi să abordezi nici o problemă de viață, fără să nu ai permanent în vedere existența puternicului sistem mondial socialist. Exemplul său luminos strălucește deasupra întregului pămînt, dînd noi puteri tuturor forțelor progresiste ale omenirii”.

Congresul a constituit în același timp o puternică demascare a feței adevărate a capitalismului. Nu a existat vorbitor care să nu fi subliniat în cuvîntul său nemorocirile pe care capitalismul le aduce clasei muncitoare, incapacitatea lui de a rezolva problemele sociale ale contemporaneității, pericolul permanent de război pe care îl prezintă acțiunile ireponsabile ale cercurilor monopoliste.

La Congres s-a arătat că lupte neobosite a clasei muncitoare din lumea întreagă pentru pace, pentru drepturi democratice, și pentru o viață mai bună i se alătură și cadrele didactice progresiste, care se află totdeauna alături de forțele patriotice naționale, anti-imperialiste. Învățătorii și profesorii algerieni luptă

împotriva colonialismului francez. Cele 1.000 cadre didactice băstinașe din Kenya și Uganda sînt trecute în evidența poliției coloniale engleze ca fiind vinovate de „convingeri cu totul inadmisibile pentru cei cu funcții de stat”. Învățătorii și profesorii progresiști din America Latină, care protestează împotriva șomajului, iau drumul temnițelor, așa cum se întîmplă de pildă, în Peru, Guatemala, Honduras, Chile, Nicaragua etc., unde sute de lucrători din învățămînt sînt schingiuți sălbatic în temnițe și lagăre de concentrare. Delegația din Paraguay a propus — și Congresul a adoptat — o moțiune de protest împotriva arestării profesorului Antonio Maidana a cărui viață este de mai multe luni de zile în mare pericol.

În întrunirea pe ramură, delegatul cubanez Alberto Abreu a relatat despre asasinarea de către imperialiști a unui tânăr învățător pentru vina de a fi participat la campania de alfabetizare. Andy Dass, delegat indian din învățămînt, a arătat greutățile legate de acțiunea de democratizare a școlii în condițiile urmărilor nefaste ale colonialismului, iar reprezentantul Sindicatului General al cadrelor didactice din Japonia, Ițuo Morita, a vorbit despre puternica mișcare de masă a cadrelor didactice din țara sa pentru drepturile lor, pentru democratizarea învățămîntului și împotriva ocupanților americani care au transformat insulele japoneze într-un port-avion al S.U.A.

De la tribuna Congresului a vorbit și Angel Pizarro, secretar al Federației Internaționale a Sindicatelor de Învățămînt (F.I.S.E.) — departament profesional al F.S.M.

Salutînd Congresul în numele milioanelor de membri ai F.I.S.E., el a reafirmat hotărîrea educatorilor progresiști din toate țările de a întări și mai mult legăturile cu clasa muncitoare în scopul de a aduce o contribuție tot mai mare la lupta popoarelor pentru pace, pentru independență națională, pentru democrație și progres social.

Subliniînd că în condițiile dezvoltării impetuoase a forțelor de producție, în condițiile progresului uriaș al științei și tehnicii, școala capătă o deosebită importanță politică în procesul luptei de clasă, vorbitorul a arătat că este cazul ca revendicările oamenilor muncii din lumea capitalistă să fie extinse și în domeniul educației, învățămîntului și culturii. De aceea — a sugerat el — a sosit momentul ca pe lângă Charta drepturilor sindicale și Charta drepturilor la asigurări sociale, să se studieze posibilitatea de a se elabora și o Chartă a drepturilor culturale ale oamenilor muncii, chartă care să înmănușeze aspirațiile cele mai profunde și revendicările clasei muncitoare legate de democratizarea învățămîntului, de extinderea școlarizării, de reînnoirea conținutului procesului instructiv-educativ.

Burghezia este conștientă de pericolul pe care îl prezintă pentru ea o școală adevărată, care — ca factor activ al progresului social — ar duce în primul rînd la slăbirea bazelor exploatarei capitaliste. Din acest motiv, ideologii burghezi se străduiesc să elaboreze teorii care să ducă la eliminarea pînă și a acestor aspecte democratice ale învățămîntului pentru care a luptat însăși burghezia în perioada ei de ascensiune. Astăzi, extinderea discriminărilor de tot felul, a dincirea deosebirilor dintre muncitorii manuali și cei intelectuali, subordonarea pregătirii profesionale și tehnice a tineretului intereselor monopolurilor, deznaturalizarea învățămîntului public în favoarea celui particular și indeosebi a celui confesional, statornicirea definitivă a celor două sisteme de învățămînt: „învățămîntul scurt” pentru copiii oamenilor muncii și un „învățămînt de lungă durată” pentru

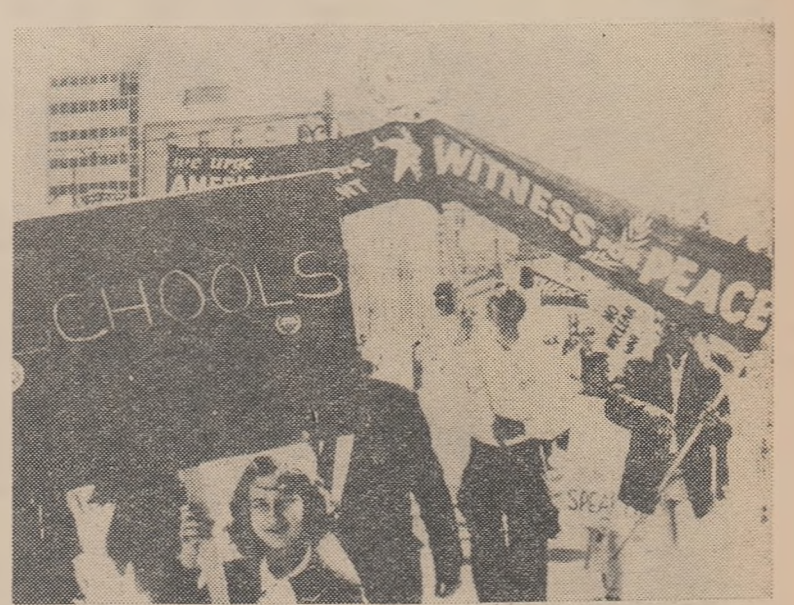
copiii păturilor de la conducere — din care se recrutează „elita”, pregătită să moștenească conducerea societății — constituie tot atîtea mijloace prin care ideologia burgheză monopolistă și imperialismul luptă împotriva intereselor culturale ale popoarelor.

Vorbîndu-se despre agresiunea pe plan cultural a neocolonialismului, de la tribuna Congresului s-a arătat că pe măsură ce reacțiunea pierde terenul în lupta politică și economică sub loviturile mișcării de eliberare națională a popoarelor, ea caută forme mai subtile de pătrundere, de influențare ideologică a acestora pe calea învățămîntului, profitînd de aspirațiile nobile ale oamenilor muncii spre lumină și cultură. În legătură cu aceasta a fost citat W. Nelson, unul din reprezentanții de seamă ai Fundației Ford, care în aprilie 1961 scria următoarele în legătură cu „Planul de ajutor educativ pentru străinătate”: „Experții în asistența tehnică sînt de acord că popoarele din țările slab dezvoltate manifestă o sete de învățatură și educație comparabilă doar cu nevoia de a mînce sau de a avea un acoperiș sub care să se adăpostească”. Economiiștii burghezi susțin de asemenea, că „acțiunea cea mai eficientă în cadrul asistenței pentru străinătate, se exercită în domeniul educației și al perfecționării tehnice”. Comparînd inițiativa asistenței în domeniul educației cu însuși Planul Marshall, Nelson consideră această acțiune ca o completare indispensabilă a ajutorului militar și economic pentru străinătate.

De la tribuna Congresului, reprezentantul F.I.S.E. a demascat manevrele prin care puterile imperialiste: Franța, Anglia, Belgia, Germania occidentală și mai ales Statele Unite folosesc învățămîntul pentru a-și putea menține controlul economic și politic asupra țărilor de curînd eliberate. De aceea, numeroase țări din Asia, Africa și America Latină suportă cu greu „asistența tehnică” a experților americani. Educatorii peruvieni, de pildă, la al 7-lea Congres latino-american de la Lima 1960, au cerut în unanimitate desfacerea acordurilor bilaterale privind educația, încheiate cu Statele Unite pe baza Planului Truman și al Organizației Statelor Americane. De asemenea, s-a arătat cum prin intermediul diferitelor fundații și fonduri pretinse benevoles ca: Fundația Rockefeller, Fondul Asiatic, Fondul Ford, Fondul Vernom, Administrația Cooperării Internaționale, Fondul de Burse Eisenhower, Compania Standard Oil etc., monopolurile nord-americane au legături cu aproape toate universitățile din țările slab dezvoltate și selecționează mii și mii de studenți pentru a-i forma după principiile și în conformitate cu scopurile urmărite de S.U.A.

În țările capitaliste, mijloacele de luptă ale imperialiștilor împotriva intereselor culturale ale propriilor popoare sînt diferite. Considerînd că învățămîntul public cu caracter laic nu-i promovează în suficientă măsură interesele, reacțiunea se străduiește să-l înlocuiască prin învățămîntul particular și mai ales prin cel confesional, mai ușor accesibil ideologiei și educației în favoarea războiului, a fascismului. În acest scop, dezlănțuind ofensiva ideologică a așa-zisei „libertăți a învățămîntului”, burghezia a găsit pretextul de a da o lovitură mortală învățămîntului public, lipsindu-l de resursele bugetare necesare.

Așa se explică de ce unele guverne, nu numai că refuză să mărească fondurile bugetare destinate învățămîntului public, dar reușesc chiar să le diminueze, împărțindu-le cu învățămîntul particular. În Chile de exemplu, în ciuda faptului că lipsesc școli pentru cca. 400.000 de copii, mai mult de 13 la sută din bugetul învățămîntului public a fost atribuit sub formă de subvenții învățămîntului particu-

La San Francisco numeroase manifestații cer, ca pretutindeni în țările capitaliste, reducerea cheltuielilor militare și construcția de noi școli.

lar. În Marea Britanie, fondurile destinate învățămîntului ating abia 5 la sută din bugetul total și au rămas aceleași din anul 1938. Președintele Uniunii Educatorilor din Australia a arătat că pentru educație se prevede abia 2 la sută din bugetul național. De altfel, însuși președintele Statelor Unite ale Americii Kennedy, a recunoscut că „în foarte multe state și localități din Uniune lipsesc resursele necesare pentru un învățămînt corect pentru toți copiii”. În Belgia, cu toate că există un număr insuficient de școli, bugetul învățămîntului a fost redus cu 1.200 milioane franci belgieni. În Franța, guvernul care nu ezită să cheltuiască sume fabuloase cu războiul din Algeria, refuză să afecteze sumele necesare pentru pregătirea celor cca. 23.000 cadre didactice absolut necesare pentru a face față actualelor nevoi de pregătire a tinerei generații. În sfîrșit, în America Latină, cu excepția unor țări printre care Cuba și Mexic, fondurile bugetare afectate învățămîntului sînt foarte mici. Aceasta cu atît mai mult, dacă ne gîndim că în aceste țări s-ar impune rezolvarea problemei alfabetizării celor 76 milioane neștiutori de carte, școlarizarea a cca. 20 milioane de copii actualmente necuprinși în școli, organizarea unui învățămînt profesional care să pregătească pe cei cca. 10 milioane tineri care din cauza lipsurilor materiale, au trebuit să părăsească școala înainte de terminarea studiilor.

Conținutul educației prezintă trăsături reacționare: planurile de învățămînt nu tind către formarea multilaterală și armonioasă a personalității; se face o distincție netă între disciplinele intelectuale și celelalte activități; nu se urmărește cultivarea sentimentelor de respect, de înțelegere și prietenie față de toate popoarele. Programele sînt elaborate astfel încît se omit cunoștințele de cultură generală care ar putea servi la orientarea justă a tineretului în problemele sociale, la stimularea activității sale creatoare. Aceasta, în scopul de a forma lucrători dependenți de mașină și de a-i menține astfel subordonați relațiilor de tip capitalist.

În raportul său la Congres Louis Saillant, secretarul general al F.S.M. a arătat că problema pregătirii profesionale a tineretului muncitor trebuie să stea în centrul atenției mișcării sindicale și a propus organizarea într-un viitor apropiat a unei conferințe internaționale cu această temă, a formării profesionale a tineretului, ea și pentru a impulsiona soluționarea problemei imperioase a democratizării învățămîntului.

În intervenția la Congres a Federației Internaționale a Sindicatelor din Învățămînt s-a arătat

că educatorii salută cu entuziasm această inițiativă.

De la tribuna Congresului s-a stăruit asupra necesității de a lupta împotriva militarizării învățămîntului, asupra căruia se exercită în mod brutal efectele politicii războiului. În anumite țări, ca de pildă în Germania Federală, școala a devenit un instrument pentru educarea în spirit războinic, cultivînd în rîndurile tineretului șovinismul, rasismul, militarismul și stimulînd renașterea fascismului. În manualele școlare se încearcă reabilitarea trecutului hitlerist și justificarea politicii revanșarde a statului german. Pentru a cultiva spiritul de revanșă al copiilor și tineretului, în manualele de geografie se întîlneau teme ca acestea: „trasați frontierele actuale ale Germaniei și comparați-le cu cele dinainte de război”. În felul acesta — s-a arătat la Congres — în Germania Federală prinde viață ideea marelui lider hitlerist Kesselring care spunea: „noi trebuie să educăm tineretul din copilărie și pînă la intrarea sa în armată, în așa fel încît el să aibă încredere în noi, în idealul nostru, care trebuie să-și găsească realizarea în restaurarea Reich-ului german”.

Acesta situație tragică — a spus secretarul F.I.S.E. — ne alarmează și ne îndeamnă să facem apel la oamenii muncii de toate profesiunile ca, în țările respective, printr-o acțiune unită, să impulsioneze lupta împotriva militarizării învățămîntului.

Vorbitorii au subliniat că în fața educatorilor și a forțelor progresiste din țările capitaliste, care luptă cu curaj pentru apărarea aspectelor democratice ale învățămîntului, se ridică exemplul țărilor socialiste și al constructorilor comunistelor. S-a arătat bunăoară, că în timpul zborurilor cosmice de către U.R.S.S. se exploată și prin faptul că în această țară se luată mîntre muncitori au studii medii și superioare complete, că 50 milioane de copii și de tineri merg pe drumul dezvoltării multilaterale și armonioase a personalității lor, pentru ca, lichidînd barierele dintre munca manuală și cea intelectuală, să devină oameni de tip nou, membri ai societății comuniste.

Experiența educatorilor din țările socialiste, succesele și contribuția lor la realizarea principiilor învățămîntului democratic, precum și lupta tuturor cadrelor didactice progresiste din țările capitaliste, coloniale și dependente — a declarat reprezentantul F.I.S.E. — ne întăresc în lupta noastră pentru unitatea internațională a educatorilor, pentru unitate cu muncitorii de toate profesiile, în cadrul mișcării sindicale de clasă, la lupta comună pentru pace, pentru democrație și progres social.

ELENA BOLOG